

MINISTERUL EDUCAȚIEI
UNIVERSITATEA “VALAHIA” din TARGOVISTE
IOSUD – ȘCOALA DOCTORALĂ DE ȘTIINȚE ECONOMICE ȘI
UMANISTE
DOMENIUL FUNDAMENTAL: ȘTIINȚE ECONOMICE
DOMENIUL: CONTABILITATE

Rezumatul Tezei de doctorat

„Valențe informaționale ale situațiilor financiare elaborate de IMM-uri. Comunicarea externă, reactivitatea administrației publice la nevoile IMM-urilor, în contextul digitalizării economiei și societății românești”

**CONDUCĂTOR DE DOCTORAT,
Prof.univ.dr. Ion CUCUI**

**DOCTORAND,
Cristina-Elena FLOREA
(POENARU)**

**TÂRGOVIȘTE
2021**

CUPRINS

Introducere	3
Interesul temei de cercetare științifică	3
Obiectul cercetării științifice	4
Ipotezele de cercetare științifică	4
Metodologia cercetării științifice	5
Structura sintetică a cercetării științifice	6
Cuvinte cheie	9
Concluziile cercetării științifice	9
Contribuții personale	14
Limitele și perspectivele cercetării științifice	17
Cuprinsul cercetării științifice	18
Diseminarea rezultatelor cercetării științifice	22

Introducere

Poziționarea epistemologică a unei cercetări științifice este influențată de contextul în care se face cercetarea, constituind, în același timp, punctul de plecare în reflectarea contribuției personale privind obiectul cercetării.

Demersul științific „*Valențe informaționale ale situațiilor financiare elaborate de IMM-uri. Comunicarea externă, reactivitatea administrației publice la nevoile IMM-urilor, în contextul digitalizării economiei și societății românești*” a fost abordat în spiritul pozitivist, dar și constructivist care reprezintă procesul prin care realitatea este creată de observator și prin care cercetătorul dă noi înțelesuri fenomenului analizat, cu ajutorul experienței. „*Binomul experiență-reflecție reprezintă baza oricărei înțelegeri și interpretări a realităților care ne înconjoară.*”¹

Argumentul principal care stă la baza unei astfel de abordări este însăși cunoașterea. Nici o cunoaștere nu poate să fie obiectivă în sens „absolut” deoarece este afectată de construcția socială a realității, de semnificațiile atribuite conceptelor, fenomenelor, acțiunilor care nu pot fi separate de contextul în care se manifestă.

Demersul științific îl încadrăm în spiritul constructivist deoarece are ca finalitate „*reprezentarea realității prin exercițiul inteligenței și are valoare adecvată, inteligibilă, transmisibilă și verificabilă.*”²

De asemenea, abordarea temei de cercetare științifică atinge și latura pozitivistă din punct de vedere al poziționării epistemologice deoarece contribuie la îmbunătățirea calității informațiilor nefinanciare furnizate utilizatorilor/părților interesate.

Interesul temei de cercetare

Tema de cercetare abordată prezintă interes prin prisma caracterului inovativ aferent comunicării externe a informațiilor furnizate de către IMM-uri prin situațiile financiare, în vederea „asigurării” nevoii de informare a utilizatorilor finali/părților interesate, în contextul digitalizării economiei și societății, în general.

Particularitatea lucrării constă, de asemenea, în abordarea problematicii în contextul reactivității administrației publice la nevoile IMM-urilor, prin prisma aplicării principiilor Small Business Act și a cuantificării și transparenței eforturilor făcute de IMM-uri în direcția dezvoltării durabile și responsabilității sociale.

Demersul științific prezintă interes prin modul de abordare al temei, respectiv coroborat cu contextul economico-social generat de criza sanitară actuală de la nivel mondial.

¹ Niculescu M., 2011, p.11

² Niculescu M., 2011, p.73

Obiectul cercetării

Obiectul cercetării a constat în documentarea, colectarea, analiza și interpretarea documentelor elaborate/întocmite de către IMM-uri în scopul asigurării informațiilor „cerute” de părțile interesate, în vederea formulării unor concluzii pertinente cu privire la acestea, precum și la posibilitatea de ameliorare a acestor tipuri de informații.

Astfel, analiza informațiilor financiare și nefinanciare cuprinse în documentele componente ale situațiilor financiare a fost realizată cu ajutorul studiilor de caz aferente perioadei 2015-2020 pentru a demonstra nevoia de ameliorare a acestora, în actualul context economic și social, național și internațional.

De asemenea, obiectul cercetării a constat și în „practica la fața locului” în vederea studierii, prin observare directă, a fenomenului reflectat de reactivitatea administrației publice privind accesul mai rapid la finanțare al IMM-urilor, atât pentru activitatea curentă/de producție (capital de lucru), cât și pentru activitatea de investiții (capital de investiții).

În vederea validării ipotezei principale de cercetare formulate, obiectul cercetării a constat și în „intervenția la fața locului”, cu ajutorul Chestionarului, pentru a colecta „opinii” cu privire la fenomenul economic și social studiat.

Ipotezele de cercetare științifică

În contextul de mai sus, întrebarea principală la care am încercat să răspundem în demersul științific este: *„Informațiile furnizate de IMM-uri aduc valoare adăugată activității acestora prin prisma performanțelor obținute în direcția dezvoltării durabile și responsabilității sociale, în contextul digitalizării economiei și a societății ?”*.

Astfel, cu ajutorul Chestionarului³ adresat IMM-urilor cuprinse în eșantionul statistic și pe baza răspunsurilor la întrebările formulate, cercetătorul a încercat să răspundă la ipotezele de cercetare enunțate în vederea validării sau invalidării întrebării principale:

IC1: *„Analiza informațiilor financiar-contabile furnizate de IMM-uri constituie un instrument pertinent și eficient pentru partenerii sociali ?”*

IC2: *„Calitatea informațiilor financiar-contabile furnizate de IMM-uri este dependentă de resursele umane și infrastructura digitală existentă ?”*

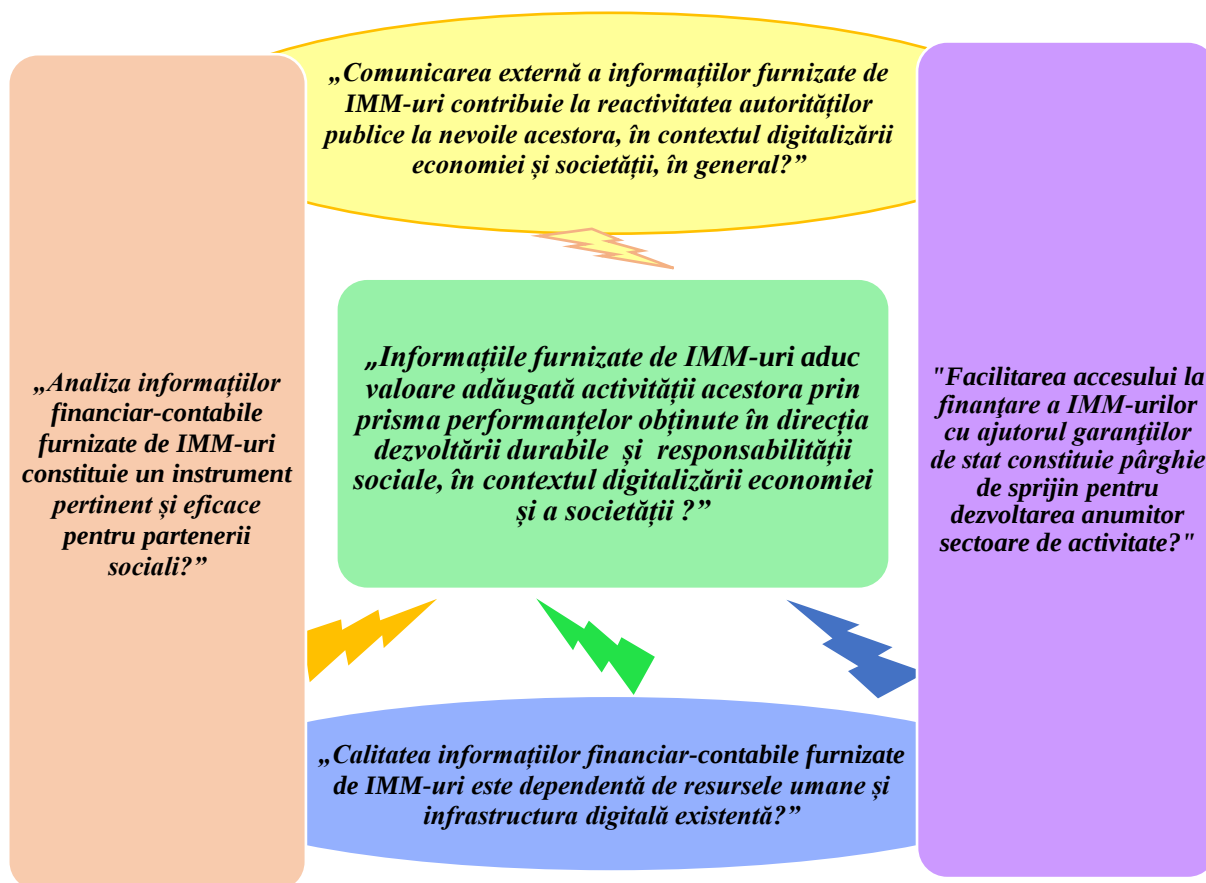
IC3: *„Facilitarea accesului la finanțare a IMM-urilor cu ajutorul garanțiilor de stat constituie pârghie de sprijin pentru dezvoltarea anumitor sectoare de activitate ?”*

³ Chestionar realizat la nivelul IMM-urilor din Regiunea Sud-Muntenia

IC4: „Comunicarea externă a informațiilor furnizate de IMM-uri contribuie la reactivitatea autorităților publice la nevoile acestora, în contextul digitalizării economiei și societății, în general ?”

În acest sens, pentru a crea imaginea de ansamblu a prezentului demers științific a fost elaborată „Diagrama ipotezelor de cercetare”:

Fig. nr. 1. Diagrama ipotezelor de cercetare pe modelul IMM-uri

Sursa: prelucrare autor

Metodologia cercetării

Metodologia de cercetare aplicativă a folosit studiul longitudinal de natură ipotetico-deductivă bazat pe analiza calitativă a informațiilor raportate, disponibile atât în raportările financiare, cât și raportările nefinanciare, componente ale situațiilor financiare.

Studiul se bazează în întregime, pe analiza și interpretarea informațiilor disponibile în vederea identificării punctele critice aferente comunicării externe a acestora către utilizatori.

De asemenea, demersul științific s-a axat și pe cercetarea calitativă și perspectiva descriptiv-conceptuală cu perspectivă empirică, pe metoda comparativă a informațiilor și metoda tipologică.

Metoda tipologică a fost utilizată pentru realizarea unor clasificări la nivelul conceptelor, metodelor de evaluare și accepție legate de elementele “inovatoare” ale documentelor, rapoartelor ce se propun a fi elaborate într-o abordare voluntară din partea IMM-urilor, dar într-o structură care să asigure comparabilitate la nivelul unui sector de activitate.⁴

Observația neparticipativă care presupune situarea cercetătorului în exteriorul sistemului observat, a fost realizată din perspectiva evoluției cunoașterii științifice în aria teoretică specifică și a reglementărilor naționale, europene și internaționale aplicabile domeniului IMM-urilor.⁵

Studiul de caz este considerat în literatura de specialitate ca o “*investigație empirică prin care se investighează un fenomen contemporan în contextul său din viața reală, în special atunci când granițele între fenomen și context nu sunt foarte bine delimitate.*”⁶

De asemenea, ca metode aplicate în cuprinsul lucrării a fost și metoda „profilelor”⁷ utilizată în scopul determinării rezultatului cercetării empirice și a reprezentării profilului IMM-urilor, conceptualizat pe baza unor criterii stabilite prin retratarea și regruparea răspunsurilor primite în chestionar.

De asemenea, pe parcursul efectuării studiilor de caz, a prelucrării, analizei și interpretării datelor și informațiilor colectate au fost utilizate și alte metode de analiză „clasică”, respectiv: metoda deducției bazată pe analiza calitativă a informațiilor disponibile, metoda comparativă a datelor, metoda ratelor de structură, indicatorii seriilor de timp, respectiv indicele cu bază fixă și indicele cu bază în lanț.

Structura sintetică al cercetării științifice

Cercetarea științifică cu tema „*Valențe informaționale ale situațiilor financiare elaborate de IMM-uri. Comunicarea externă, reactivitatea administrației publice la nevoile IMM-urilor, în contextul digitalizării economiei și societății românești*” a abordat construcția socială a realității IMM -urilor, semnificațiile atribuite conceptelor, fenomenelor, acțiunilor acestora, în actualul context în care se manifestă.

În acest spirit, tema de cercetare științifică a demonstrat pe parcursul a opt capitole, ipotezele de cercetare formulate inițial în scopul validării sau invalidării ipotezei principale.

Astfel, demersul științific a fost structurat într-o succesiune logică, în următoarele capitole:

⁴ Codurile CAEN-Clasificația Activităților Economice Naționale

⁵ Chelcea S., 2004

⁶ Yin R.K., 2005, p.30 citat în Ristea A.L., Franc V.I., 2009, p.77

⁷ Niculescu M., 2003, p.70-71

a) Capitolul 1 *Valențe informaționale ale situațiilor financiare elaborate de IMM-uri* în cuprinsul căruia a fost prezentate și analizate informațiile financiare și nefinanciare într-o abordare critică, așa cum se prezintă, astăzi, în documentele-componente ale situațiilor financiare;

b) Capitolul 2 *Analiza informațiilor financiare și nefinanciare furnizate prin situațiile financiare elaborate de IMM-uri. Studiu de caz pe modelul unor întreprinderi din sectorul construcțiilor civile* în care au fost abordate, într-o manieră comparativă, datele și informațiile din cuprinsul situațiilor financiare, pe o perioadă de șapte ani, abordare ce a necesitat și retratarea acestora în scopul evidențierii asemănărilor și deosebirilor informațiilor furnizate de IMM-urile supuse analizei;

c) Capitolul 3 *Reactivitatea administrației publice la nevoile IMM-urilor prin prisma aplicării principiilor Small Business Act* în cuprinsul căruia au fost prezentate principiile Small Business Act pe baza recomandărilor Comisiei Europene și a buneii practici din țările comunitare, precum și a stadiului implementării acestora în România;

d) Capitolul 4 *Reactivitatea administrației publice față de nevoia de finanțare a IMM-urilor, în context actual. Studiu de caz privind facilitarea accesului la finanțare prin emiterea de garanții de stat* a constituit capitolul care a continuat abordarea din cuprinsul capitolului anterior, în sensul sublinierii reactivității autorităților publice față de nevoia de finanțare a sectorului IMM-urilor, prin poziționare în cadrul mediului de afaceri actual și realizarea unui studiu de caz privind portofoliul de garanții emise de stat;

e) Capitolul 5 *Analiza cost-beneficiu aferentă proiectelor IMM-urilor pentru investiții în active fixe corporale cu finanțare nerambursabilă. Studiu de caz pe modelul IMM* în care a fost realizată o analiză cost-beneficiu prin abordarea atât a analizei financiare aferentă unei investiții în echipamente și utilaje ecologice, cât și a analizei de sensibilitate a unui astfel de proiect de investiții, în scopul demonstrării importanței intervenției financiare nerambursabile din partea autorităților publice pentru un asemenea proiect de investiții;

f) Capitolul 6 *Cercetare privind rolul informațiilor furnizate de IMM-uri, reactivitatea administrației publice la nevoile acestora, în contextul digitalizării economiei și societății românești* a reprezentat cercetarea aplicativă realizată pe un eșantion de IMM-uri din regiunea Sud Muntenia, cu ajutorul Chestionarului, ceea ce a permis cercetătorului să observe „realitatea” fenomenului economico-social studiat într-un context dat, fenomen „surpins”, de altfel, și în cuprinsul capitolelor precedente, însă validat de răspunsurile participanților la cercetare;

g) Capitolul 7 *Modelarea informațiilor furnizate de IMM-uri, în contextul digitalizării economiei și societății românești* a constituit capitolul în care au fost prezentate propunerile de ameliorare/îmbunătățire a informațiilor financiare și nefinanciare furnizate de IMM-uri prin situațiile financiare, cu ajutorul unor matrice și piramide construite, astfel încât, să se asigure

conexarea cu eforturile IMM-urilor în direcția dezvoltării durabile și responsabilității sociale, în contextul digitalizării economiei și societății, în general;

h) Capitolul 8 *Concluzii și contribuții proprii. Limite și perspective ale cercetării științifice* în cuprinsul căruia au fost prezentate concluziile cercetării științifice alături de contribuțiile personale detaliate la nivel de propuneri, în cuprinsul capitolului 7, precum și limitele prezentei cercetări și perspectivele unui viitor demers științific.

Ca o „imagine de ansamblu” a demersului științific realizat pe parcursul acestei lucrări, în figura de mai jos se prezintă diagrama cercetării efectuate pe modelul IMM-urilor supuse acestui studiu, astfel:

Fig. nr. 2. Diagrama cercetării științifice pe modelul IMM

Sursa: prelucrare autor

Cuvinte cheie

Teza de doctorat *„Valențe informaționale ale situațiilor financiare elaborate de IMM-uri. Comunicarea externă, reactivitatea administrației publice la nevoile IMM-urilor, în contextul digitalizării economiei și societății românești”* în realizarea obiectivelor și validarea ipotezelor de cercetare formulate utilizează următoarele cuvinte cheie:

„sistem informațional contabil, comunicare externă, note explicative, conturi contabile specifice dezvoltării durabile, dezvoltare durabilă, responsabilitate socială, digitalizare, IMM, reactivitatea administrației publice, garanții de stat, fond de garantare, fond de contragarantare, analiza cost beneficiu, modelarea informațiilor, Small Business Act, amprenta de mediu, piramida trinomului, analiza informațiilor, parteneri sociali, infrastructura digitală, construcții civile”.

Concluziile cercetării științifice

Demersul științific *„Valențe informaționale ale situațiilor financiare elaborate de IMM-uri. Comunicarea externă, reactivitatea administrației publice la nevoile IMM-urilor, în contextul digitalizării economiei și societății românești”* realizat a evidențiat influența sistemului de comunicare a informațiilor furnizate de IMM-uri prin situațiile financiare, asupra relației dintre autoritățile publice și IMM-uri, în contextul economic și social actual.

Pe parcursul întregii lucrări au fost demonstrate ipotezele de cercetare formulate care să valideze sau invalideze întrebarea principală: *„Informațiile furnizate de IMM-uri aduc valoare adăugată activității acestora prin prisma performanțelor obținute în direcția dezvoltării durabile și responsabilității sociale, în contextul digitalizării economiei și a societății ?”.*

În parcursul „logic” al lucrării, prima temă abordată a constat în analiza valențelor informaționale ale situațiilor financiare elaborate de IMM-uri, dezvoltată în cuprinsul primelor două capitole⁸ ale cercetării științifice care au condus la validarea primei ipoteze de cercetare formulată, *„Analiza informațiilor financiar-contabile furnizate de IMM-uri constituie un instrument pertinent și eficace pentru partenerii sociali ?”*, precum și la validarea parțială a celei de a doua ipoteză de cercetare, *„Calitatea informațiilor financiar-contabile furnizate de IMM-uri este dependentă de resursele umane și infrastructura digitală existentă ?”.*

⁸ Capitolul 1 *„Valențe informaționale ale situațiilor financiare elaborate de IMM-uri”*

Capitolul 2 *„Analiza informațiilor financiare și nefinanciare furnizate prin situațiile financiare elaborate de IMM-uri. Studiu de caz pe modelul unor întreprinderi din sectorul construcțiilor civile*

În demersul aferent demonstrării primei ipoteze de lucru, analiza informațiilor financiar-contabile furnizate prin intermediul componentelor situațiilor financiare a pus în evidență valențele și limitele acestora, clasificate în cele două tipuri de informații, respectiv financiare și nefinanciare.

Astfel, valențele informațiilor financiare privesc aspecte legate de managementul afacerii, al deciziilor și în special, al managementului orientat către activități de cercetare-dezvoltare și inovare, în timp ce valențele informațiilor nefinanciare privesc aspecte legate de ameliorarea calității acestora.

Limitele informațiilor financiare și nefinanciare evidențiate cu ajutorul analizei constau în aspecte care țin de neorientarea către abordări strategice și în special, de neidentificarea eforturilor întreprinderii către digitalizare, dezvoltare durabilă și responsabilitate socială.

Propunerea cercetătorului ca urmare a analizei informațiilor financiar-contabile furnizate prin intermediul componentelor situațiilor financiare anuale constă în combinarea profitabilității întreprinderii pe termen mediu și lung cu justiția socială și protecția mediului înconjurător în care aceasta își desfășoară propria activitate.

Această propunere vine în contextul aplicării principiului „*Gândeți mai întâi la scară mică*”, ceea ce a presupus realizarea unei analize a principiilor *Small Business Act*.

Validarea parțială a celei de a doua ipoteze de lucru a presupus realizarea unui studiu de caz pe o perioadă de șapte ani, pe modelul a două întreprinderi din sectorul construcțiilor civile, în scopul demonstrării importanței resurselor umane și a infrastructurii digitale pentru asigurarea calității informațiilor financiar-contabile furnizate în cadrul formularului F30 *Date informative* și a *Notelor explicative* la situațiile financiare.

În acest context, în care prima ipoteză de cercetare a fost validată, iar cea de a doua ipoteză a fost parțial validată, continuarea temei de cercetare a parcurs analiza principiilor *Small Business Act*.

Această analiză a fost efectuată prin prisma recomandărilor Comisiei Europene și a bunei practice din țările comunitare în aplicarea acestora, precum și prin prisma implementării acestora în România, ca urmare a cuantificării indicatorilor-cheie. Această problemă studiată a condus la nevoia de analiză a reactivității autorităților publice la nevoile IMM-urilor, în actualul context economic și social.

Astfel, a fost realizată analiza portofoliului de garanții de stat emise, în perioada 2017-2020, de către FNGC IMM în favoarea băncilor finanțatoare a activităților IMM-urilor beneficiare de credite, pentru activitatea de producție și/sau de investiții.

Rezultatele analizei efectuate au evidențiat un aspect pozitiv și anume că, IMM-urile din patru regiuni de dezvoltare au beneficiat de garanții de stat într-un procent superior PIB-ului dezvoltării regiunii (indicator cuantificat de INS-baza de date Tempo⁹).

⁹ Bază de date publicată în data de 20.01.2020 disponibilă on-line la adresa www.insse.ro

Cu ajutorul analizei economico-financiare efectuată la nivelul programelor privind facilități acordate IMM-urilor prin acordarea de garanții de stat, analiză detaliată atât la nivelul regiunilor de dezvoltare ale României, prin raportare la PIB-ul regiunii, cât și la nivelul sectoarelor de activitate ale întreprinderilor a fost validată cea de a treia ipoteză de cercetare formulată, respectiv *„Facilitarea accesului la finanțare a IMM-urilor cu ajutorul garanțiilor de stat constituie pârghie de sprijin pentru dezvoltarea anumitor sectoare de activitate ?”*.

Rezultatele validate până în acest punct al demersului științific au impus ca, cercetătorul să abordeze valențele analizei cost-beneficiu ale unui proiect de investiții, respectiv echipamente și utilaje ecologice care să reducă „amprenta de mediu” a întreprinderii.

Abordarea a fost realizată prin prisma oportunității accesării de către IMM-uri a finanțării externe nerambursabile acordată de UE, în condițiile asigurării cofinanțării/contribuției proprii din surse împrumutate. Și prin această analiză realizată a fost validată parțial cea de a patra ipoteză de cercetare, în sensul că, nevoia de finanțare a IMM-urilor și în special, de granturi demonstrează reactivitatea administrației publice la nevoile acestora.

Studiul de caz aferent facilitării accesului la finanțare a IMM-urilor cu ajutorul garanțiilor de stat, precum și valențele analizei cost-beneficiu aferente unui proiect de investiții, alături de concluziile rezultate din cuprinsul capitolelor anterioare au condus la validarea parțială a celei de a patra ipoteze de lucru formulate, respectiv *„Comunicarea externă a informațiilor furnizate de IMM-uri contribuie la reactivitatea autorităților publice la nevoile acestora, în contextul digitalizării economiei și societății, în general ?”*.

Cercetarea empirică realizată a validat aspecte reale ale „vieții de zi cu zi” a IMM-urilor, respectiv a condus la validarea în totalitate a celor două ipoteze parțial validate¹⁰ în cuprinsul capitolelor dedicate demonstrării acestora și menționate anterior¹¹.

Cu ajutorul *Chestionarului* a fost efectuată cercetarea aplicativă care a surprins stadiul actual al fenomenului economic și social supus studiului, prin prisma interpretării rezultatelor obținute într-o abordare constructivă și pozitivă, deopotrivă, dar și interpretativă.

Un prim aspect evidențiat a constat în faptul că, IMM-urile furnizează, de regulă, informații, inclusiv informații financiar-contabilă, prin intermediul rapoartelor financiare care au un caracter obligatoriu și mai puțin, prin intermediul altor mijloace de comunicare.

¹⁰ IC2 *„Calitatea informațiilor financiar-contabile furnizate de IMM-uri este dependentă de resursele umane și infrastructura digitală existentă ?”* și IC4 *„Comunicarea externă a informațiilor furnizate de IMM-uri contribuie la reactivitatea autorităților publice la nevoile acestora, în contextul digitalizării economiei și societății, în general ?”*

¹¹ Capitolul 2 *„Analiza informațiilor financiare și nefinanciare furnizate prin situațiile financiare elaborate de IMM-uri. Studiu de caz pe modelul unor întreprinderi din sectorul construcțiilor civile”*, Capitolul 4 *„Reactivitatea administrației publice față de nevoia de finanțare a IMM-urilor, în context actual. Studiu de caz privind facilitarea accesului la finanțare prin emiterea de garanții de stat”* și Capitolul 5 *„Analiza cost-beneficiu aferentă proiectelor IMM-urilor pentru investiții în active fixe corporale cu finanțare nerambursabilă. Studiu de caz pe modelul IMM ”*

De asemenea, informațiile comunicate de IMM-uri sunt furnizate în timp real, ceea ce semnifică un anumit grad de încredere din partea utilizatorilor acestora. Mai mult, furnizarea de informații este „stimulată” aproape în aceeași măsură, de motive care țin de dezvoltarea afacerii, dar și de obligația legală.

Motivele care contribuie la „rețineri” de furnizare de informații sunt legate, în special, de existența concurenței pe piață, și într-o măsură mai mică, de faptul că, informațiile nu sunt „cerute” de piață.

Forma de prezentare a informațiilor financiare și nefinanciare „preferată” de utilizatori este aceea a tabelelor și graficelor interpretate, care conferă un grad de înțelegere „comună” și nu presupune o anumită specializare în acest sens.

De asemenea, legat de prezentarea actuală a informațiilor financiar-contabile, cercetarea a evidențiat că, aceasta corespunde exigențelor utilizatorilor, însă poate fi ameliorată printr-o abordare mai „comună” care să faciliteze înțelegerea.

Mai mult, participanții la cercetare au optat pentru o opinie favorabilă dezvoltării/creșterii competențelor digitale ale personalului din cadrul IMM-urilor, direcție în care antreprenorii români trebuie să ia măsuri în vederea ameliorării acestor competențe.

De asemenea, disponibilitatea și stadiul actual existent al infrastructurii fizice de digitalizare în cadrul IMM –urilor participante la studiu permit dezvoltarea competențelor digitale ale angajaților, însă necesită și investiții în infrastructura aferentă digitalizării.

În ceea ce privește relația offline-online dintre IMM-uri și autoritățile publice, cercetarea a evidențiat un aspect negativ care privește numărul mare de deplasări la ghișeele publice pentru rezolvarea problemelor ce țin de relația contribuabil-administrație publică.

Acest aspect a fost subliniat și de necesitatea dezvoltării continue a relației aferente comunicării on-line cu antreprenorii care a fost conturată prin procentul ridicat de răspunsuri primite privind capacitatea scăzută a autorităților publice de a stimula comunicarea on-line.

Rezultatele cercetării empirice au evidențiat faptul că, mediul economic actual este nefavorabil pentru dezvoltarea activității IMM-urilor, însă a primit și aprecieri bune într-o proporție sensibil mai redusă.

Ca urmare, analiza celor două aprecieri „antagoniste/contradictorii” arată că, participanții la cercetare au avut o abordare subiectivă prin prisma percepției proprii a activității pe care o desfășoară, în funcție de forma de organizare a întreprinderii.

De asemenea, oportunitățile de finanțare disponibile pentru IMM-uri în această perioadă au fost valorificate de o parte din întreprinderi (35% din IMM-uri), în timp ce altele nu au beneficiat de programele de finanțare destinate IMM-urilor (41% din IMM-uri).

Astfel, majoritatea personalului angajat în cadrul IMM-urilor participante la studiu au optat pentru folosirea abilităților/competențelor lor digitale în realizarea sarcinilor de serviciu, în

condițiile în care activitatea întreprinderii nu a fost restrânsă și timpul de muncă, respectiv venitul net lunar nu a fost afectat.

Cercetarea a validat și faptul că, tranziția activităților specifice desfășurate de către IMM-uri spre activitățile on-line necesită implementarea de noi tehnologii digitale, precum și factorii foarte importanți care pot afecta calitatea informațiilor financiare și nefinanciare furnizate de către IMM-uri, respectiv *Competențele digitale insuficiente*, *Insuficiența tehnologiei digitale* și *Subiectivitatea interpretării informațiilor*.

Mai mult, rezultatele cercetării au validat un adevăr incontestabil și anume că, investițiile în resursele umane constituie un factor al dezvoltării durabile într-o societate, indiferent de contextul economic global, în condițiile în care toate categoriile de utilizatori ai informațiilor furnizate de IMM-uri au primit calificativele *Importanți*, *Foarte importanți* și *Suficient de importanți* într-o proporție majoritară.

Astfel, profilul IMM-urilor în actualul context economic, social, național, european și mondial, prin raportare la tema de cercetare abordată, constă în următoarele:

- 📖 Comunicarea externă reprezintă unul din criteriile foarte importante pentru IMM-uri;
- 📖 Competențele și infrastructura digitală, de asemenea, constituie un criteriu de bază pentru desfășurarea activității, fiind apreciat ca un criteriu important;
- 📖 Reactivitatea administrației publice la nevoile IMM-urilor reprezintă criteriul de îmbunătățit în vederea asigurării de servicii publice în timp real, necesare și calitative prin prisma informațiilor furnizate de IMM-uri și aplicării principiilor *Small Business Act*;
- 📖 Activitatea în contextul crizei sanitare constituie un criteriu de măsurare important al efectelor pandemiei prin prisma afectării activității desfășurate de IMM-urile supuse prezentului studiu și, implicit a personalului acestora;
- 📖 Tranziția spre digitalizarea IMM-urilor reprezintă instrumentul cel mai important care va asigura un viitor competitiv activităților desfășurate de IMM-uri, în contextul actual mondial și european.

În concluzie, tema de cercetare abordată pe parcursul acestei lucrări a evidențiat importanța reactivității administrației publice la nevoile întreprinderilor mici și mijlocii prin comunicarea externă a informațiilor financiare și nefinanciare furnizate prin intermediul situațiilor financiare anuale.

Calitatea informațiilor financiar-contabile este direct proporțională cu calitatea personalului întreprinderii și a infrastructurii digitale, iar facilitarea accesului la finanțare a IMM-urilor cu ajutorul garanțiilor de stat constituie pârgie de sprijin pentru dezvoltarea anumitor sectoare de activitate, respectiv comerț, industrie, servicii, construcții și agricultură.

În acest sens stau studiile de caz realizate atât pe baze documentare, cât și prin observare directă la fața locului, care au confirmat interpretarea și înțelegerea realității activității întreprinderilor analizate.

De asemenea, valențele informaționale ale situațiilor financiare elaborate de IMM-uri în actualul context economic și social, demonstrate și validate de cercetarea aplicativă au condus la nevoia de ameliorare/îmbunătățire a acestora prin evidențierea eforturilor făcute de întreprinderi în direcția dezvoltării durabile, a responsabilității sociale cu ajutorul resurselor umane disponibile și a infrastructurii digitale existente.

Contribuții proprii

Prin validarea ipotezelor de cercetare, tema de cercetare științifică aduce valoare adăugată domeniului studiat prin reflectarea contribuțiilor proprii, în cuprinsul Capitolului 7 *Modelarea informațiilor financiare furnizate de IMM-uri, în contextul digitalizării economiei și societății românești*, contribuții care au fost „conturate” pe măsură ce fenomenul economic și social studiat a fost argumentat prin studiile de caz și cercetarea aplicativă efectuată.

În acest context, contribuțiile proprii constau în propunerea de ameliorare a informațiilor financiare și nefinanciare furnizate de IMM-uri în direcția dezvoltării durabile, a responsabilității sociale, precum și a digitalizării, în contextul actual mondial.

În opinia cercetătorului, ameliorarea informațiilor furnizate de IMM-uri poate să fie modelată cu ajutorul unor matrice și piramide construite, astfel încât, să evidențieze relația interdependentă dintre eforturile întreprinderilor de a-și digitaliza activitatea, de a răspunde exigențelor de dezvoltare durabilă, responsabilitate socială și comunicare externă a acestora.

În acest sens, pentru ameliorarea informațiilor financiare furnizate de IMM-uri utilizatorilor finali/părților interesate, în primul rând, se propune o matrice de corespondență, cu denumirea de „*Matricea informațiilor financiare furnizate de IMM-uri*”¹² care să asigure „corespondența” între informațiile financiare cuantificate în contabilitatea financiară și informațiile financiare aferente dezvoltării durabile, responsabilității sociale și digitalizării IMM-ului.

De asemenea, pentru ameliorarea informațiilor financiare furnizate de IMM-uri, în al doilea rând, se propune o matrice aferentă amprente de mediu a IMM-ului care să conducă la o „vizibilitate” mai bună a acestor informații, într-o accepțiune „comună” pentru utilizatorii finali/părțile interesate, respectiv „*Matricea „amprente de mediu” & Info_financiare IMM*”¹³.

¹² Fig. nr.7.1 din cuprinsul Capitolului 7, Subcapitolul 7.1. *Modelarea informațiilor financiare furnizate de IMM-uri utilizatorilor finali*

¹³ Fig. nr.7.2 din cuprinsul Capitolului 7, Subcapitolul 7.1. *Modelarea informațiilor financiare furnizate de IMM-uri utilizatorilor finali*

Modelarea informațiilor financiare cu ajutorul unei astfel de matrice, denumită „*Matricea „amprentei de mediu” & Info_financiare IMM*” va asigura vizibilitatea acestora din amonte până în aval, dincolo de activitatea propriu-zisă/procesul de producție, prin intermediul lanțului de aprovizionare și identificarea punctelor critice care să conducă, în final, la identificarea opțiunilor de ameliorare a eforturilor privind reducerea amprente de mediu (direcție de acțiune care corespunde dezvoltării durabile și responsabilității sociale pentru o întreprindere, indiferent de mărimea acesteia).

În ceea ce privesc informațiile nefinanciare, cercetarea științifică a evidențiat faptul că, acestea nu se prezintă într-un format ușor de înțeles de către utilizatori, ci se regăsesc de cele mai multe ori, tot sub formă de cifre, concentrate sub formă tabelară, fără interpretarea acestora într-un limbaj „comun”, care să ofere „cititorului” o imagine de ansamblu asupra activității desfășurate de IMM, într-un exercițiu financiar încheiat.

Propunerea de ameliorare a acestor informații a fost „identificată” pe parcursul întregii lucrări ca urmare a studiilor de caz realizate și a rezultatelor cercetării bazate pe *Chestionar*.

În acest sens, pentru ameliorarea informațiilor nefinanciare furnizate de IMM-uri utilizatorilor finali/părților interesate, în primul rând se propune o matrice de corespondență, cu denumirea de „*Matricea informațiilor Nefinanciare furnizate de IMM-uri*”¹⁴ care să asigure „corespondența” între informațiile nefinanciare detaliate pe baza informațiilor cuantificate în contabilitatea financiară a IMM-ului și informațiile nefinanciare aferente dezvoltării durabile, responsabilității sociale și digitalizării.

De asemenea, pentru ameliorarea informațiilor nefinanciare furnizate de IMM-uri, în al doilea rând, se propune o piramidă aferentă amprente de mediu a IMM-ului care să conducă la o „vizibilitate” mai bună a acestor informații, într-o accepțiune „comună” pentru utilizatorii finali/părțile interesate, respectiv „*Piramida „amprente de mediu” & Info_Nefinanciare IMM*”¹⁵.

Modelarea informațiilor nefinanciare cu ajutorul unei astfel de piramide, denumită „*Piramida „amprente de mediu” & Info_Nefinanciare IMM*” va asigura detalierea informațiilor prin utilizarea a trei tipuri de rapoarte, respectiv:

¹⁴ Fig. nr.7.3 din cuprinsul Capitolului 7, Subcapitolul 7.2. Modelarea informațiilor nefinanciare furnizate de IMM-uri utilizatorilor finali

¹⁵ Fig. nr.7.4 din cuprinsul Capitolului 7, Subcapitolul 7.2. Modelarea informațiilor nefinanciare furnizate de IMM-uri utilizatorilor finali

Baza piramidală
destinată utilizatorilor interni ai întreprinderii

*„Raport confidențial privind amprenta de mediu
aferentă activității/procesului de producție a IMM-ului”*

Mijlocul piramidal

destinat tuturor părților interesate de întreprindere

*„Raport detaliat privind amprenta de mediu
aferentă activității/procesului de producție a IMM-ului”*

Vârful piramidal

destinat tuturor părților interesate de întreprindere

*„Raport-Sinteză privind amprenta de mediu
aferentă activității/procesului de producție a IMM-ului”*

Nevoia de îmbunătățire a informațiilor furnizate de IMM-uri cu ajutorul modelării acestora sub formă de matrice și/sau piramidă trebuie conexată, în mod obligatoriu, cu relația de interdependență dintre comunicarea externă a acestor informații către părțile interesate/utilizatorii finali, infrastructura și competențele digitale de care dispun IMM-urile la un moment dat și reactivitatea autorităților publice locale și centrale la nevoile IMM-urilor conform principiilor Small Business Act.¹⁶

Această relație de interdependență se propune a fi modelată, din punctul de vedere al cercetătorului, cu ajutorul unei piramide, respectiv „*Piramida trinomului comunicare externă-digitalizare-reactivitatea administrației publice*”¹⁷ care are ca bază comunicarea externă, respectiv:

¹⁶ Subiect abordat și prezentat în cuprinsul Capitolului 3 „Reactivitatea administrației publice la nevoile IMM-urilor prin prisma aplicării principiilor Small Business Act ” din prezenta lucrare

¹⁷ Fig. nr.7.5 din cuprinsul Capitolului 7, Subcapitolul 7.3. Modelarea trinomului comunicare externă-digitalizare-reactivitatea administrației publice

Baza piramidală
„Comunicarea externă”

Mijlocul piramidal
„Digitalizarea activităților IMM-ului”

Vârful piramidal
„Reactivitatea administrației publice ”

Demersul științific realizat a presupus anumite limite, însă acesta poate să fie continuat, în acest sens, existând perspective viitoare de cercetare care să continue prezentul demers științific și care să contribuie la consolidarea bazei de date științifice în domeniul IMM.

Limite și perspective ale cercetării științifice

Tema supusă cercetării științifice a fost limitată din perspectiva informațiilor disponibile pentru efectuarea studiilor de caz și a disponibilității IMM-urilor participante la cercetarea aplicativă, din punct de vedere al reprezentativității acestora la nivel de sector.

Eforturile au fost materializate prin colectarea unui număr suficient de Chestionare, în care răspunsurile au fost corect/ fără greșală bifate de către respondenți, la întrebările formulate, astfel încât, să poată fi surprins fenomenul economic și social supus cercetării științifice.

Alt tip de limitare poate fi considerat în legătură cu calitatea informațiilor/datelor supuse interpretării cercetătorului, în funcție de sursa de informare a acestora (publică, intervenție la fața locului, observare directă, interviu formală și/sau informală), însă această limitare are un caracter obiectiv, asupra căruia cercetătorul nu poate să intervină.

De asemenea, o limitare „subiectivă” poate fi considerată și complexitatea temei de cercetare care a necesitat cunoștințe din domenii diferite, „conexate” la nevoile actuale ale IMM-urilor, prin prisma informațiilor furnizate prin situațiile financiare și a ameliorării acestora în direcții aferente digitalizării, dezvoltării durabile și responsabilității sociale.

În contextul temei de cercetare, ca o perspectivă viitoare poate fi considerată și aceea de realizare a unei cercetări empirice la nivelul celor opt regiuni de dezvoltare ale României prin raportare la domeniile de activitate¹⁸ și poziționarea rezultatelor obținute în totalul IMM-urilor

¹⁸Domenii de activitate clasificate conform cod CAEN-Clasificarea Activităților din Economia Națională conform HG nr.656/1997, cu modificările și completările ulterioare

active la data cercetării științifice, precum și în totalul IMM-urilor care au beneficiat de garanții emise de stat pentru finanțarea activității de producție și/sau de investiții.

Cercetarea a evidențiat și faptul că, IMM-urile au nevoie de o schimbare de paradigmă în procesul lor strategic de dezvoltare, generată și de asigurarea comparabilității datelor/ informațiilor furnizate de IMM-uri, în context național, european și mondial.

Factorul generator al schimbării de paradigmă în constituie globalizarea care pune problema comparării datelor contabile ale întreprinderilor, indiferent de mărimea acestora (IMM sau întreprinderi mari).

În acest context se regăsesc perspectivele cercetării viitoare prin prisma abordării globalizării din perspectiva economică și a influenței fenomenului globalizării asupra datelor/informațiilor financiare și nefinanciare furnizate de IMM-uri.

Cuprinsul cercetării științifice

Introducere

Capitolul 1

Valențe informaționale ale situațiilor financiare elaborate de IMM-uri

- 1.1. Informații financiare furnizate de IMM-uri în cadrul situațiilor financiare
 - 1.1.1 Date informative cu privire la rezultatul net al exercițiului financiar
 - 1.1.2 Date informative cu privire la plățile restante
 - 1.1.3 Date informative cu privire la numărul de salariați ai IMM-ului
 - 1.1.4 Date informative cu privire la redevențe, subvenții și creanțe ale IMM-ului din perioada de raportare
 - 1.1.5 Date informative cu privire la tichetele acordate
 - 1.1.6 Date informative cu privire la cheltuielile de cercetare-dezvoltare efectuate de IMM
 - 1.1.7 Date informative cu privire la cheltuielile de inovare efectuate de IMM
 - 1.1.8 Alte informații financiare furnizate de IMM
 - 1.1.9 Date informative cu privire la cheltuielile cu colaboratorii efectuate de IMM
 - 1.1.10 Date informative cu privire la bunurile din domeniul public al statului
 - 1.1.11 Date informative cu privire la bunurile din domeniul privat al statului
 - 1.1.12 Date informative cu privire la capitalul social al IMM-ului
 - 1.1.13 Date informative cu privire la alte operațiuni
- 1.2. Informații nefinanciare furnizate de IMM-uri în cadrul situațiilor financiare, principii și politici contabile
 - 1.2.1 Principiul continuității activității IMM-ului
 - 1.2.2 Principiul permanenței metodelor aplicat de IMM

- 1.2.3 Principiul prudenței aplicat de IMM
- 1.2.4 Principiul contabilității de angajamente a IMM
- 1.2.5 Principiul intangibilității activității IMM
- 1.2.6 Principiul evaluării separate a elementelor de activ și de datorii ale IMM
- 1.2.7 Principiul necompensării
- 1.2.8 Principiul evaluării la cost de achiziție sau cost de producție a activelor IMM
- 1.2.9 Principiul pragului de semnificație
- 1.2.10 Politici contabile, modificarea acestora
- 1.3. Concluzii ale prezentării informațiilor furnizate de IMM-uri în cadrul situațiilor financiare. Valențe și limite ale analizei informațiilor furnizate de IMM-uri
 - 1.3.1 Valențe și limite ale analizei informațiilor financiare furnizate de IMM-uri
 - 1.3.2 Valențe și limite ale analizei informațiilor nefinanciare furnizate de IMM-uri

Capitolul 2

Analiza informațiilor financiare și nefinanciare furnizate prin situațiile financiare elaborate de IMM-uri. Studiu de caz pe modelul unor întreprinderi din sectorul construcțiilor civile

- 2.1. Analiza informațiilor financiare și nefinanciare aferente exercițiului financiar încheiat la 31.12.2015–studiu de caz
- 2.2. Analiza informațiilor financiare și nefinanciare aferente exercițiului financiar încheiat la 31.12.2016–studiu de caz
- 2.3. Analiza informațiilor financiare și nefinanciare aferente exercițiului financiar încheiat la 31.12.2017–studiu de caz
- 2.4. Analiza informațiilor financiare și nefinanciare aferente exercițiului financiar încheiat la 31.12.2018–studiu de caz
- 2.5. Analiza informațiilor financiare și nefinanciare aferente exercițiului financiar încheiat la 31.12.2019–studiu de caz
- 2.6. Analiza informațiilor financiare și nefinanciare aferente exercițiului financiar încheiat la 31.12.2020–studiu de caz
- 2.7. Retratarea informațiilor financiare și nefinanciare aferente perioadei 2014-2020, pe exemplul a două IMM-uri din sectorul construcțiilor civile
 - 2.7.1 Retratarea informațiilor financiare și nefinanciare aferente perioadei 2014-2020 pentru Întreprinderea X
 - 2.7.2 Retratarea informațiilor financiare și nefinanciare aferente perioadei 2014-2020 pentru Întreprinderea Y
 - 2.7.3 Asemănări și deosebiri între cele două IMM-uri supuse analize
 - 2.7.4 Concluzii privind retratarea informațiilor financiare și nefinanciare aferente perioadei 2014-2020

Capitolul 3

Reactivitatea administrației publice la nevoile IMM-urilor prin prisma aplicării principiilor Small Business Act

- 3.1. Analiza principiilor Small Business Act, instrument strategic în dezvoltarea sectorului IMM-urilor
 - 3.1.1 Analiza principiului nr.1., *Crearea unui mediu în care antreprenorii și întreprinderile familiale să poată*

prospera și unde spiritul antreprenorial este recompensat”

- 3.1.2 Analiza principiului nr.2 *„Asigurarea antreprenorilor cinstiți care au dat faliment de a beneficia în mod rapid de o a doua șansă”*
- 3.1.3 Analiza principiului nr.3 *„Gândiți mai întâi la scară mică”*
- 3.1.4 Analiza principiului nr.4 *„Asigurarea reactivității administrațiilor la nevoile IMM-urilor”*
- 3.1.5 Analiza principiul nr.5 *„Ajutoare de stat și achiziții publice pentru IMM-uri”*
- 3.1.6 Analiza principiului nr.6 *„Acces la finanțare pentru IMM-uri”*
- 3.1.7 Analiza principiului nr.7 *„Piața unică pentru IMM-uri”*
- 3.1.8 Analiza principiului nr.8 *„Competențe și inovare pentru IMM-uri”*
- 3.1.9 Analiza principiului nr.9 *„Transformarea provocărilor legate de mediu în oportunități pentru IMM-uri”*
- 3.1.10 Analiza principiului nr.10 *„Internaționalizarea pentru IMM-uri”*
- 3.1.11 Analiza principiului nr.11 *„Digitalizarea IMM-urilor”*
- 3.2. Indicatori-cheie aferenți implementării principiilor Small Business Act în România
 - 3.2.1 Indicatori-cheie de măsurare a performanțelor privind aplicarea principiilor Small Business Act
 - 3.2.2 Analiza comparativă a indicatorilor cheie ai României privind IMM-urile față de media UE

Capitolul 4

Reactivitatea administrației publice față de nevoia de finanțare a IMM-urilor, în context actual. Studiu de caz privind facilitarea accesului la finanțare prin emiterea de garanții de stat

- 4.1. Mediul de afaceri și IMM-urile în context național și european
- 4.2. Relansarea economică a IMM-urilor în contextul actual
- 4.3. Stimularea investițiilor aferente dezvoltării IMM-urilor. Studiu de caz privind facilitarea accesului la finanțare prin emiterea de garanții de stat
 - 4.3.1 Distribuția portofoliului de garanții acordate IMM-urilor pe regiuni de dezvoltare în perioada 2017-2020
 - 4.3.2 Distribuția portofoliului de garanții acordate IMM-urilor prin raportare la PIB-ul regiunii de dezvoltare
 - 4.3.3 Distribuția portofoliului de garanții acordate IMM-urilor pe domenii de activitate în perioada 2017-2020
- 4.4 Concluzii privind reactivitatea administrației publice față de nevoia de finanțare a IMM-urilor, în contextul actual

Capitolul 5

Analiza cost-beneficiu aferentă proiectelor IMM-urilor pentru investiții în active fixe corporale cu finanțare nerambursabilă. Studiu de caz pe modelul IMM

- 5.1. Analiza cost-beneficiu a unui proiect aferent unei investiții în active fixe corporale cu finanțare nerambursabilă pe exemplul unui IMM ipotetic
- 5.2. Analiza financiară a proiectului de investiții
- 5.3. Analiza de senzitivitate a proiectului de investiții
- 5.4. Valențe și limite ale analizei cost-beneficiu din fonduri externe nerambursabile & fonduri rambursabile aferente dezvoltării IMM-urilor

Capitolul 6

Cercetare privind rolul informațiilor financiar-contabile furnizate de IMM-uri, reactivitatea administrației publice la nevoile acestora, în contextul digitalizării economiei și societății românești

- 6.1. Ipotezele cercetării empirice
- 6.2. Metodologia de cercetare
- 6.3. Cercetare empirică – rezultate obținute, analiza și interpretarea acestora
- 6.4. Retratarea rezultatelor cercetării empirice. Concluzii ale cercetării realizate pe bază de Chestionar
- 6.5. Profilul IMM-urilor participante la cercetarea științifică prin prisma comunicării externe a informațiilor către părțile interesate, în contextul digitalizării economiei și societății românești

Capitolul 7

Modelarea informațiilor financiar-contabile furnizate de IMM-uri, în contextul digitalizării economiei și societății românești

- 7.1. Modelarea informațiilor financiare furnizate de IMM-uri utilizatorilor finali
- 7.2. Modelarea informațiilor nefinanciare furnizate de IMM-uri utilizatorilor finali
- 7.3. Modelarea trinomului comunicare externă-digitalizare-reactivitatea administrației publice

Capitolul 8

Concluzii și contribuții proprii. Limite și perspective ale cercetării științifice

- 8.1. Concluzii și contribuții proprii
 - 8.1.1 Concluzii ale cercetării științifice
 - 8.1.2 Contribuții proprii
- 8.2. Limite și perspective ale cercetării științifice
- 8.3. Diseminarea rezultatelor cercetării

Listă abrevieri, figuri și tabele

Bibliografie

Anexe

Diseminarea rezultatelor cercetării

Obiectivul general și cele specifice stabilite pentru realizarea cercetării științifice cu titlul: „*Valențe informaționale ale situațiilor financiare elaborate de IMM-uri. Comunicarea externă, reactivitatea administrației publice la nevoile IMM-urilor, în contextul digitalizării economiei și societății românești*” au fost realizate prin cercetarea ipotezelor de lucru în scopul validării ori invalidării acestora.

Rezultatele demersului științific pun în valoare caracterul inovativ aferent comunicării externe a informațiilor furnizate de către IMM-uri prin situațiile financiare, în vederea „asigurării” nevoii de informare a utilizatorilor finali/părților interesate, în contextul digitalizării economiei și societății, în general.

Particularitatea lucrării constă în abordarea problematicii în contextul reactivității administrației publice la nevoile IMM-urilor, prin prisma aplicării principiilor Small Business Act și a cuantificării și transparenței eforturilor făcute de IMM-uri în direcția dezvoltării durabile și responsabilității sociale.

Valorificarea rezultatelor deja menționate a determinat atingerea ȋintelor propuse prin acest demers, astfel:

- elaborarea și susținerea publică a prezentei teze de doctorat cu tema „*Valențe informaționale ale situațiilor financiare elaborate de IMM-uri. Comunicarea externă, reactivitatea administrației publice la nevoile IMM-urilor, în contextul digitalizării economiei și societății românești*” și susținerea celor trei referate elaborate pe parcursul școlii doctorale;
- publicarea a 4 (patru) articole științifice în reviste indexate B+, BDI, participarea la 8 (opt) conferințe naționale și cu participare internațională ale căror volume sunt indexate și ISI Web; participarea la numeroase activități conexe domeniului cercetării științifice, precum conferințe, școli de vară, workshop-uri, evaluator în cadrul mai multor programe de formare și examene de certificare a competențelor profesionale, membru în echipe de proiect, seminare organizate de CECCAR, așa cum se poate observa în cele mai jos enumerate:

Articole științifice publicate

1. Constantin (Anghel) Gabriela, **Florea (Poenaru) Cristina-Elena**, Boharu (Mircea) Mihaela Raluca, “Conceptual boundaries between subjectivity, creativity and a reliable image of financial statements”, publicat în Vol. 6, Nr. 2/2021 al Revistei Economia Contemporană, http://www.revec.ro/images/images_site/articole/article_71268aac61c0e0e6dfa7409c1d695498.pdf

2. **Florea (Poenaru) Cristina-Elena**, Gabriela CONSTANTIN (ANGHEL) “Information tehnology” Conferința Internațională “Contemporary Challenges for the Society in the Context of the Recent Economic and Social Changes”, -3rd Edition-, June 20-22, 2019,

Târgoviște, publicat în Annals of the Academy of Romanian Scientists, Series Economy, Law and Sociology Sciences, Vol 6, Nr. 1, 2020, pg. 29-36, <http://aos.ro/editura/analeleaosr/annals-on-economy>

3. Gabriela CONSTANTIN (ANGHEL), **Cristina-Elena FLOREA (POENARU)** “Revitalize the economy by reorganizing and merging companies” Conferința Internațională “Contemporary Challenges for the Society in the Context of the Recent Economic and Social Changes”, -3rd Edition-, June 20-22, 2019, Târgoviște, publicat în Annals of the Academy of Romanian Scientists, Series Economy, Law and Sociology Sciences, Vol 6, Nr. 1, 2020, pg. 37-46, <http://aos.ro/editura/analeleaosr/annals-on-economy>

4. Boharu (Mircea) Mihaela Raluca, **Florea (Poenaru) Cristina-Elena** “The role of professional accounting reasoning in ensuring standards of preparation and certification of financial statements”, în curs de publicare în numărul 11 al Revistei de Studii Financiare, <https://revista.isfin.ro/>;

Participări la conferințe

1. **Florea (Poenaru) Cristina-Elena**, Constantin (Anghel) Gabriela “Information technology” Conferința Internațională “Contemporary Challenges for the Society in the Context of the Recent Economic and Social Changes”, -3rd Edition-, June 20-22, 2019, Târgoviște;

2. Constantin (Anghel) Gabriela, **Florea (Poenaru) Cristina-Elena** “Revitalize the economy by reorganizing and merging companies” Conferința Internațională “Contemporary Challenges for the Society in the Context of the Recent Economic and Social Changes”, -3rd Edition-, June 20-22, 2019, Târgoviște;

3. Boharu (Mircea) Mihaela Raluca, **Florea (Poenaru) Cristina-Elena** “The role of professional accounting reasoning in ensuring standards of preparation and certification of financial statements”, Conferința Europeană a Serviciilor Financiare ECFS 2021 “Provocarile noului deceniu în sectorul serviciilor financiare”, ediția a V-a , în data de 11 martie 2021, în sistem online;

4. Constantin (Anghel) Gabriela, **Florea (Poenaru) Cristina-Elena**, Boharu (Mircea) Mihaela Raluca, “Conceptual boundaries between subjectivity, creativity and a reliable image of financial statements”, Conferința Științifică Internațională ”Contabilitatea și finanțele - limbaje universale ale afacerilor”, Editia a VI-a, în data de 16 martie 2021, în sistem online;

5. **Florea (Poenaru) Cristina-Elena** “Financial statements based on information technology” The International Conference "History, Culture, Citizenship in the European Union", Pitești, 13th edition, în data de 21 mai 2021, în sistem online;

6. **Florea (Poenaru) Cristina-Elena**, Gabriela CONSTANTIN (ANGHEL), Prof.univ.dr. Ion CUCUI “Use of information technology in financial statements by small and

medium enterprises”, Conferința de primavara a AOSR Secțiunea de Științe economice, juridice și sociologice, în data de vineri 11 iunie 2021, în sistem online;

7. **Gabriela CONSTANTIN (ANGHEL), Cristina-Elena FLOREA (POENARU)** Prof.univ.dr. Ion CUCUI “Acquisition versus interest pooling and the impact on profitability in the case of mergers”, Conferința de primavara a AOSR Secțiunea de Științe economice, juridice și sociologice, în data de vineri 11 iunie 2021, în sistem online;

8. **Cristina-Elena FLOREA (POENARU), Gabriela CONSTANTIN (ANGHEL)** “The informational values of the financial statements prepared by small and medium enterprises”, 4th International Conference on Contemporary Challenges for the Society in the Context of the Recent Economic and Social Changes, în data de vineri 23-24 iulie 2021, în sistem online.

Participare la alte activități

1. Am participat și particip în continuare la instruirea teoretică și practică a studenților din cadrul Universității Valahia Târgoviște, Facultatea de Științe Economice, conform acordului de parteneriat nr. 96/06.03.2020, valabil 3 ani, 2020-2023;

2. Participare în calitate de expert contabil membru activ, vicepreședinte al Corpului Expeților Contabili și Contabililor Autorizați din România:

- Conferința Națională a CECCAR din 30 martie 2019 la Brașov;
- Conferința Națională a CECCAR din 4 aprilie 2020 în sistem online;
- Conferința Națională a CECCAR din 8 aprilie 2021 în sistem online.

3. Participare în anul 2018, în calitate de expert evaluator în cadrul *Proiectului „In Genius Start-up Xpress! Program de antreprenoriat responsabil in regiunea Sud-Muntenia”*, proiect inițiat de Universitatea “VALAHIA” din Târgoviște, în care angajatorul este partener, finanțat prin POCU, Componenta POCU/82/3/7/Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor cu profil non-agricol din zona urbană, Axa prioritară – Locuri de muncă pentru toți, Operațiunea - Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor cu profil non-agricol din zona urbană;

4. Participare la Conferința 4ème “Rencontres internationales francophones conférence mensuelle en ligne, Développement économique de l’Afrique : Enjeux, positionnements et stratégies”, organisé par l’Institut CEDIMES en collaboration avec l’Université Laval (Québec), 6 aprilie 2021 și Multilatéralisme 30 aprilie 2021;

5. Participare la seminariile organizate de CECCAR, filiala Dâmbovița, pe diferite teme (fiscalitate, legislație etc.), 2018-2021;

6. Participarea la "IAASB / IFAC Quality Management Webinar Series: Bringing it all Together: Exploring all the Components of a Quality Management System" în 24 iunie, 29 iulie și 5 și 18 august, online pe platforma Zoom.

MINISTERUL EDUCAȚIEI
UNIVERSITATEA “VALAHIA” din TARGOVISTE
IOSUD – ȘCOALA DOCTORALĂ DE ȘTIINȚE ECONOMICE ȘI
UMANISTE
DOMENIUL FUNDAMENTAL: ȘTIINȚE ECONOMICE
DOMENIUL: CONTABILITATE

Doctoral Dissertation Summary

**The Informational Values of the Financial Statements
Developed by SMEs. External Communication, the
Reactiveness of the Public Administration to the Needs of
SMEs in the Context of the Digitalization of Romania’s
Economy and Society**

**SCIENTIFIC COORDINATOR,
University Professor, Mr. Ion CUCUI, PhD**

**DOCTORAL STUDENT,
Cristina-Elena POENARU
(née FLOREA)**

**TÂRGOVIȘTE
2021**

TABLE OF CONTENTS

Introduction	27
The Relevance of the Research Topic in terms of Scientific Research	27
The Object of the Scientific Research	28
Scientific Research Hypotheses	28
The Methodology of the Scientific Research	30
The Synthetic Structure of the Scientific Research	31
Keywords	33
The Conclusions of the Scientific Research	34
Personal Input	39
The Perspectives and Limitations of Scientific Research	42
Table of Contents of the Scientific Research	43
The Dissemination of the Results of the Scientific Research	47

Introduction

The epistemological positioning of a scientific research is influenced by the context in which the research is conducted, constituting, at the same time, the starting point in reflecting the personal contribution regarding the object of the research.

The scientific approach *“The informational values of the financial statements developed by SMEs. External communication, the reactivity of the public administration to the needs of SMEs in the context of the digitalization of Romania’s economy and society”* was approached in both the positivist, as well as in the constructivist spirit which is the process by which reality is created by the observer and the researcher provides new meaning to the phenomenon with the help of experience. *“The experience-reflection binomial is the basis of any and all understanding and interpretation of the realities around us.”*¹⁹

The main argument underlying such an approach is knowledge itself. No knowledge can be objective in the “absolute” sense of the word because it is affected by the social construction of reality, by the meanings attributed to concepts, phenomena, or actions that cannot be divided from the context in which it manifests.

We assign scientific approach to the constructivist spirit because its purpose is *“the representation of reality through the exercise of intelligence, and it has adequate, intelligible, transmissible and verifiable value.”*²⁰

The approach to scientific research also touches on the positivist side in terms of epistemological positioning, as it contributes to improving the quality of non-financial information provided to users/stakeholders.

The Relevance of the Research Topic in terms of Scientific Research

The research topic is of interest in terms of the innovative nature of the external communication of information provided by SMEs through financial statements, in order to “ensure” the need to update end-users/stakeholders, in the general context of the digitalization of economy and society.

The singularity of the paper also consists in addressing the issue in the context of the reactivity of public administration to the needs of SMEs, through the enactment of the Small Business Act principles and the quantification and transparency of efforts made by SMEs towards sustainable development and social responsibility.

¹⁹ Niculescu M., 2011, p.11

²⁰ Niculescu M., 2011, p.73

The scientific approach is of interest through the way in which the topic is tackled, respectively corroborated with the economic and social context generated by the current global health crisis.

The Object of the Scientific Research

The object of the research was to document, collect, analyse and interpret documents created/prepared by SMEs in order to provide the information “requested” by the stakeholders, in order to draw relevant conclusions about the former, as well as the possibility of improving these types of information.

Thus, the analysis of financial and non-financial information contained in the constituent documents of financial statements was performed using case studies for the 2015-2020 period to demonstrate the need to improve them in the current economic, social, national and international context.

The object of the research also consisted in “field work” in order to study, through direct observation, the phenomenon reflected by the reactivity of public administration regarding a quicker access to financing for SMEs, both for current/production activity (working capital), as well as for investment activity (investment capital).

In order to validate the main research hypothesis that was put forward, the object of the research consisted in “field interventions”, with the help of the Questionnaire, in order to collect “opinions” regarding the economic and social phenomenon studied.

Scientific Research Hypotheses

In the above-mentioned context, the main question we attempted to answer during the scientific approach is: *“Does the information provided by SMEs add value to their activity in terms of performance regarding sustainable development and social responsibility, in the context of the digitalization of economy and society?”*

Thus, with the help of the Questionnaire²¹ addressed to the SMEs included in the statistical sample and based on the answers to the questions asked, the researcher tried to answer the research hypotheses stated in order to validate or invalidate the main question:

RH1: *“Is the analysis of financial-accounting information provided by SMEs a relevant and effective tool for the social partners?”*

²¹ Questionnaire addressed to SMEs in the South-Muntenia Region

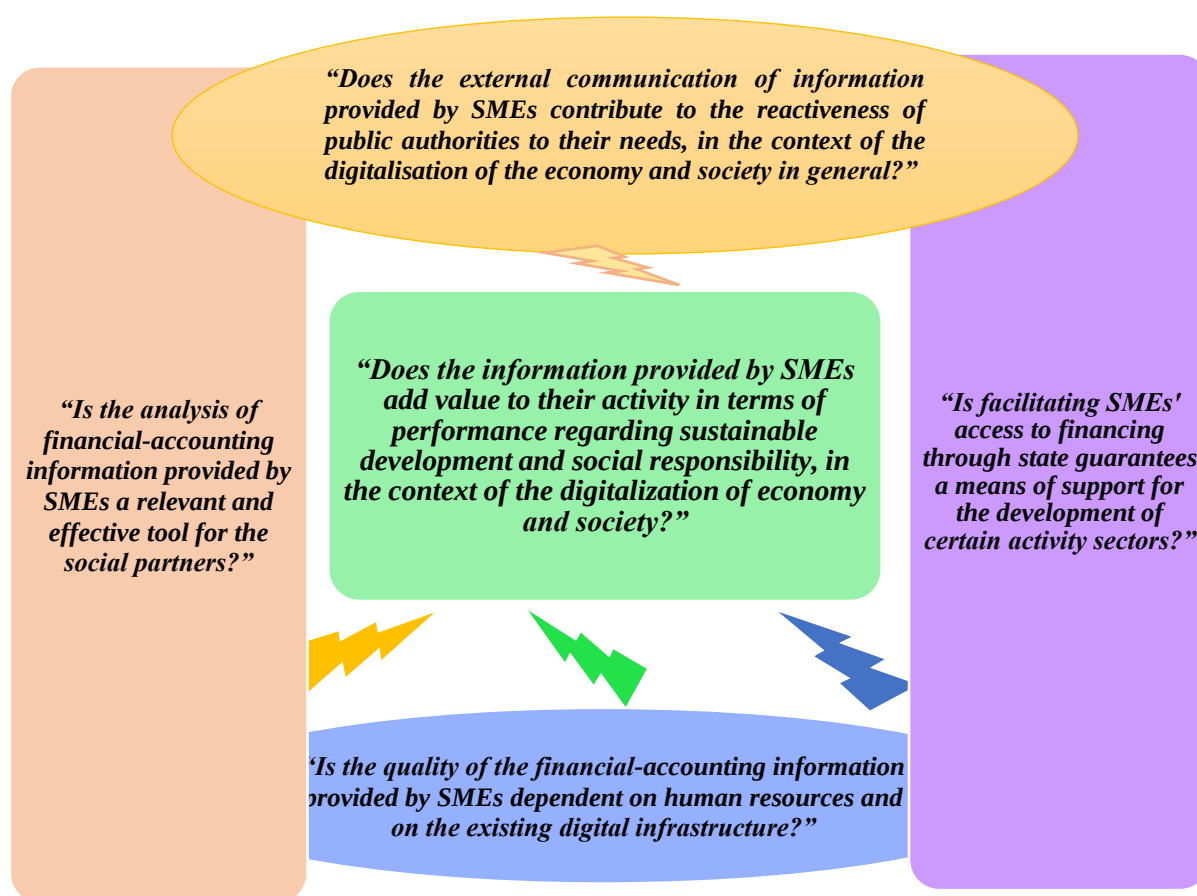
RH2: *“Is the quality of the financial-accounting information provided by SMEs dependent on human resources and on the existing digital infrastructure?”*

RH3: *“Is facilitating SMEs' access to financing through state guarantees a means of support for the development of certain activity sectors?”*

RH4: *“Does the external communication of information provided by SMEs contribute to the reactivity of public authorities to their needs, in the context of the digitalisation of the economy and society in general?”*

Given all this, in order to create the overview of the present scientific approach, the “Diagram of research hypotheses was compiled”:

Fig. no. 1. The diagram of research hypotheses based on the SME model

Source: edited by author

The Methodology of the Scientific Research

The applied research methodology used the longitudinal study of a hypothetical-deductive nature based on the qualitative analysis of the reported information, available in both financial and non-financial reports, as parts of the financial statements.

The study is based entirely on the analysis and interpretation of the available information in order to identify the critical points related to their external communication to users.

Furthermore, the scientific approach focused on qualitative research and on the descriptive-conceptual perspective of an empirical nature, as well as on the comparative method of information and the typological method.

The typological method was used to make classifications at the level of concepts, methods of evaluation and understanding related to the “innovative” elements of documents, the reports that are put forwards to be developed in a voluntary approach by SMEs, but in a structure that would ensure comparability at the level of a sector of activity.²²

The non-participatory observation, which entails the researcher's positioning outside the observed system, was performed from the perspective of the evolution of scientific knowledge in the specific theoretical area and national, European and international regulations applicable to SMEs.²³

The case study is viewed in literature as an “empirical investigation that investigates a contemporary phenomenon in its real-life context, especially when the boundaries between the phenomenon and the context are not very well defined.”²⁴

Additionally, among the methods applied in the paper was that of the “profiles”²⁵ used to determine the outcome of empirical research and the representation of the profile of SMEs, conceptualized based on criteria established by reprocessing and regrouping the answers received in the questionnaire.

In addition to this, during the case studies, the processing, analysis and interpretation of the data and information collected, other methods of “classical” analysis were used, namely: the deduction method based on a qualitative analysis of the available information, the method of data comparison, the method of structure rates, time series indicators, and the fixed-base index, as well as the chain-based index, respectively.

²² CAEN Codes – *The Classification of National Economic Activities (Clasificarea Activităților din Economia Națională)*

²³ Chelcea, S., 2004

²⁴ Yin R.K., 2005, p.30 quoted by Ristea A.L., Franc V.I., 2009, p.77

²⁵ Niculescu, M., 2003, pp.70-71

The Synthetic Structure of the Scientific Research

Scientific research with the topic “*The informational values of the financial statements developed by SMEs. External communication, the reactivity of the public administration to the needs of SMEs in the context of the digitalization of Romania’s economy and society*” addressed the social construction of the reality of SMEs, the meanings attributed to their concepts, phenomena, and actions, in the current context in which they unfold.

To this end, the topic of scientific research has proven, after eight chapters, the research hypotheses initially formulated in order to validate or invalidate the main hypothesis.

Thus, the scientific approach was structured in a logical way, in the following chapters:

a) Chapter 1, *Information values of financial statements prepared by SMEs*, in which financial and non-financial information has been presented and analysed in a critical approach, as presented today in the documents composing the financial statements;

b) Chapter 2, *The analysis of financial and non-financial information provided by the financial statements prepared by SMEs. A case study of the model presented by some enterprises in the civil construction sector*, in which the data and information from the financial statements were tackled, in a comparative manner, over a period of seven years, an approach that also required their reprocessing in order to highlight the similarities and differences in the information provided by the SMEs under analysis;

c) Chapter 3, *The reactivity of public administration to the needs of SMEs by applying the principles of the Small Business Act*, in which they were presented based on the recommendations of the European Commission and on the best practice present in EU countries and their implementation in Romania;

d) Chapter 4, *The reactivity of the public administration to the financing needs of the SMEs, in the current context. A case study on facilitating access to financing through the issuance of state guarantees*, was the chapter that continued the approach begun in the previous one, in order to emphasize the reactivity of public authorities to the need for financing of the SME sector, by their positioning in the present-day business environment and conducting a case study on the portfolio of guarantees issued by the state;

e) Chapter 5, *The cost-benefit analysis related to SME projects for investments in tangible fixed assets with non-reimbursable financing. A case study on the SME model*, in which a cost-benefit analysis was performed by approaching both the financial analysis related to an investment in ecological equipment and machinery, and the sensitivity analysis of such an investment project, in order to demonstrate the importance of the non-reimbursable financial intervention on the side of public authorities into such an investment project;

f) Chapter 6, *Research on the role of the information provided by SMEs, the reactivity of the public administration to their needs, in the context of the digitalization of the Romanian economy and society*, was the applied research conducted on a sample of SMEs in the South-Muntenia region, using the Questionnaire, which allowed the researcher to observe the “reality” of the economic-social phenomenon studied in a given context, a phenomenon which was “depicted”, moreover, in previous chapters, but validated by the answers of the research participants;

g) Chapter 7, *Shaping the information provided by SMEs, in the context of the digitalization of the Romanian economy and society*, was the chapter in which proposals were put forward to improve/enhance the financial and non-financial information provided by the SMEs through financial statements, using matrices and pyramids built in such a way as to ensure the connection with the efforts of the SMEs towards achieving sustainable development and social responsibility, in the context of the digitalisation of the economy and society, in general;

h) Chapter 8, *Conclusions and personal input. The limitations and perspectives of scientific research*, in which the conclusions of said research were presented together with the detailed personal input regarding the proposals found in the chapter 7, as well as the limitations of the present research and the perspectives as to a future scientific approach.

As an “overview” of the scientific approach unfolding within this paper, the figure below shows the diagram of the research carried out on the model of the SMEs subjected to this study, as follows:

Fig. no. 2. The diagram of scientific research carried out on the SME model

Source: edited by author

Keywords

While aiming to achieve the objectives and validation of the formulated research hypotheses, the doctoral dissertation *“The Informational Values of the Financial Statements Developed by SMEs. External Communication, the Reactiveness of the Public Administration to the Needs of SMEs in the Context of the Digitalization of Romania’s Economy and Society”* uses the following keywords: accounting information system, external communication, explanatory notes, sustainable development accounts, sustainable development, social responsibility, digitalization, SMEs, reactivity of the public administration, state guarantees, guarantee fund, counter-guarantee fund, cost-benefit analysis, information shaping, Small Business Act, environmental footprint, trinomial pyramid, information analysis, social partners, digital infrastructure, civil engineering.

The Conclusions of the Scientific Research

The scientific approach entitled “*The Informational Values of the Financial Statements Developed by SMEs. External Communication, the Reactiveness of the Public Administration to the Needs of SMEs in the Context of the Digitalization of Romania’s Economy and Society*” highlighted the influence of the communication system of the information provided by SMEs through financial statements, on the relationship between public authorities and SMEs, in the current economic and social context.

Throughout the paper, the research hypotheses formulated to validate or invalidate the main question were proven: “*Does the information provided by SMEs add value to their activity in terms of performance regarding sustainable development and social responsibility, in the context of the digitalization of economy and society?*”.

Along the "logical" course of the paper, the first topic addressed was the analysis of financial statements in terms of information value, as prepared by the SMEs, and expounded upon in the first two chapters²⁶ of the scientific research that led to the validation of the first research hypothesis, i.e. “*Is the analysis of financial-accounting information provided by SMEs a relevant and effective tool for the social partners?*”, as well as the partial validation of the second research hypothesis, i.e. “*Is the quality of the financial-accounting information provided by SMEs dependent on human resources and on the existing digital infrastructure?*”.

In the approach related to the demonstration of the first working hypothesis, the analysis of the financial-accounting information provided through the components of the financial statements highlighted their valences and limits, classified in the two types of information, financial and non-financial, respectively.

Thus, the value of financial information concerns issues related to business management, decisions and, in particular, the management oriented towards research and development and innovation, while the value of non-financial information concerns issues related to improving their quality.

The limitations of the financial and non-financial information highlighted by the analysis consist of issues related to the lack of focus on strategic approaches and in particular, the failure to identify the company's efforts towards digitalisation, sustainable development and social responsibility.

²⁶Chapter 1 “*The information values of financial statements prepared by SMEs*
Chapter 2 “*The analysis of financial and non-financial information provided by the financial statements prepared by SMEs. A case study of the model presented by some enterprises in the civil construction sector*”

The researcher's proposal following the analysis of the financial-accounting information provided through the components of the annual financial statements consists in combining the profitability of the company in the medium and long term with the social justice and environmental protection in which it operates.

This proposal comes in the context of the application of the “*First Think Small*” principle, which entails an analysis of the *Small Business Act* principles.

The partial validation of the second working hypothesis involved conducting a case study over a period of seven years, modelled on two civil engineering companies, in order to demonstrate the importance of human resources and digital infrastructure to ensure the quality of financial information provided in the F30 Form *Information and Explanatory Notes* to the Financial Statements.

Given all this, when the first research hypothesis was validated and the second was partially validates, the pursuit of the research topic took on the analysis of the *Small Business Act* principles.

This analysis was conducted via the recommendations of the European Commission and the best practice in the EU countries to implement them, as well as via their implementation in Romania, as a consequence on the quantification of key indicators. This studied issued has led to the need to analyse the reactiveness of public authorities to the needs of SMEs in the current economic and social context.

Thus, the analysis was performed on the portfolio of state guarantees issued in the period 2017-2020, by FNGCIMM in favour of the banks financing the activities of SMEs benefiting from loans, for the production and/or investment activity.

The results of the analysis highlighted a positive aspect, namely that SMEs in four development regions benefited from state guarantees in a higher percentage than the region's GDP development (indicator quantified by INS - Tempo database²⁷).

With the help of the economic-financial analysis performed at the level of programs on facilities granted to SMEs by receiving state guarantees, detailed analysis both at the level of Romania's development regions, by reference to the region's GDP and at the level of activity sectors for companies, the third research hypothesis was validated, namely “*Is facilitating SMEs' access to financing through state guarantees a means of support for the development of certain activity sectors?*”.

The results validated up to this point in the scientific approach required the researcher to address the values of the cost-benefit analysis of an investment project, namely the ecological equipment and machinery necessary to reduce the “environmental footprint” of the company.

The approach was made in view of the opportunity for SMEs to access non-reimbursable external financing provided by the EU, under the conditions of ensuring their own co-

²⁷ Database published on January 20, 2020 available online at www.insse.ro

financing/contribution from borrowed sources. And through this analysis, the fourth research hypothesis was partially validated, in the sense that the need to finance SMEs and especially of grants demonstrates the reactivity of the public administration to their needs.

The case study related to facilitating the access of SMEs to financing with the help of state guarantees, as well as the values of the cost-benefit analysis related to an investment project, together with the conclusions resulting from the previous chapters have led to the partial validation of the fourth hypothesis. *“Does the external communication of information provided by SMEs contribute to the reactivity of public authorities to their needs, in the context of the digitalisation of the economy and society in general?”*.

The empirical research carried out validated real aspects of the "daily life" of SMEs, as well as led to the full validation of the two hypotheses partially validated²⁸ in the above-mentioned chapters dedicated to their demonstration²⁹.

With the help of the *Questionnaire*, the applied research was performed and captured the current stage of the economic and social phenomenon under study, in terms of interpreting the results obtained in an approach that is both constructive and positive, as well as interpretive.

A first aspect highlighted was the fact that SMEs usually provide information, including financial-accounting information, through financial reports that are mandatory, and less so through other means of communication.

The information provided by SMEs is, hence, provided in real time, which means a certain degree of trust from their users. Moreover, the provision of information is “stimulated” almost to the same extent, for reasons having to do with business development, as well as legal obligation.

The reasons that contribute to the “reluctance” to provide information are related, in particular, to the existence of competition in the market, and, to a lesser extent, to the fact that the information is not “required” by the market.

The users' “preferred” way in which financial and non-financial information is presented is that of interpreted tables and graphs, which offers a degree of “common” understanding and does not require any specialization in this regard.

²⁸ RH2 *“Is the quality of the financial-accounting information provided by SMEs dependent on human resources and on the existing digital infrastructure?”* and RH4 *“Does the external communication of information provided by SMEs contribute to the reactivity of public authorities to their needs, in the context of the digitalisation of the economy and society in general?”*

²⁹Chapter 2 *“The analysis of financial and non-financial information provided by the financial statements prepared by SMEs. A case study of the model presented by some enterprises in the civil construction sector”*, Chapter 4 *“The reactivity of the public administration to the financing needs of the SMEs, in the current context. A case study on facilitating access to financing through the issuance of state guarantees”* and Chapter 5 *“The cost-benefit analysis related to SME projects for investments in tangible fixed assets with non-reimbursable financing. A case study on the SME model”*

Furthermore, related to the current presentation of financial-accounting information, the research highlighted the fact that it meets the requirements of users, but can be improved through a more “common” approach to facilitate understanding.

Moreover, the research participants opted for a favourable opinion for the development/growth of digital skills of the SME staff, a direction in which Romanian entrepreneurs must take measures to improve these skills.

Additionally, the availability and current state of the physical digitalization infrastructure within the SMEs participating in the study allow for the development of the employees' digital skills, but also require investment in the digitalization infrastructure.

Regarding the offline-online relationship between SMEs and public authorities, the research highlighted a negative aspect pertaining to the large number of trips to public counters needed to solve the problems related to the taxpayer-public administration relationship.

This aspect was also underlined by the need to continuously develop the relationship regarding the online communication with entrepreneurs, which was outlined by the high percentage of encourage online communication.

The results of the empirical research showed that the current economic environment is unfavourable for the development of SME activity; on the other hand, it also received good feedback, although in a significantly lower proportion.

As a result, the analysis of the two “antagonistic/contradictory” assessments shows that the research participants had a subjective approach in terms of their own perception of the activity they carry out, depending on the enterprise's form of organization.

In additional, the financing opportunities available to SMEs during this period were exploited by some enterprises (35% of SMEs), while others did not benefit from SME financing programs (41% of SMEs).

Thus, most of the staff employed in the SMEs participating in the study opted to use their digital skills/competencies in performing their tasks, given that the company's activity was not restricted and working time and monthly net income was not affected.

The research also validated the fact that the transition of specific activities carried out by SMEs towards online activities requires the implementation of new digital technologies, as well as very important factors that can affect the quality of the financial and non-financial information provided by the SMEs, such as *Inadequate digital skills*, *Inadequate digital technology* and *Subjectivity of information interpretation*.

Moreover, the results of the research validated an indisputable truth, namely that investments in human resources are a factor of sustainable development in a society, regardless of the global economic context, given that all categories of users of the information provided by

SMEs have received the qualifications of *Important*, *Very important* and *Sufficiently important* in an overwhelming proportion.

Thus, the profile of SMEs in the current economic, social, national, European and global context, in relation to the research topic addressed, consists of the following:

- 📖 External communication is one of the very important criteria for SMEs;
- 📖 Digital skills and infrastructure are also a basic criterion for carrying out the activity, being regarded as an important criterion;
- 📖 The reactivity of the public administration to the needs of SMEs is the criterion to be improved in order to ensure real-time, necessary and qualitative public services in terms of the information provided by SMEs and the implementation of the *Small Business Act* principles;
- 📖 Given the health crisis, it is an important criterion for measuring the effects of the pandemic on the activity carried out by SMEs subject to this study and, implicitly, on their staff;
- 📖 The transition to digitalisation of SMEs is the most important tool that will ensure a competitive future for the activities carried out by them, in the current global and European context.

In conclusion, the research topic addressed within this paper highlighted the importance of the responsiveness of public administration to the needs of small and medium-sized enterprises through the external communication of financial and non-financial information provided through annual financial statements.

The quality of financial-accounting information is directly dependent on the quality of the company's staff and digital infrastructure, and facilitating access to finance for SMEs with state guarantees is a means of supporting the development of certain sectors of activity, namely trade, industry, services, construction. and agriculture.

Proof of this are the case studies conducted both on a documented basis and through direct observation, which have confirmed the interpretation and understanding of the reality of the activity of the analysed enterprises.

Likewise, the informational values of the financial statements developed by SMEs in the current economic and social context, demonstrated and validated through applied research, have led to the need to improve/enhance the latter by highlighting the efforts made by enterprises towards sustainable development and social responsibility, using available human resources and existing the digital infrastructure.

Personal Input

By validating the research hypotheses, the topic of scientific research brings added value to the studied field by reflecting its own contributions in Chapter 7 *Shaping the information provided by SMEs, in the context of the digitalization of the Romanian economy and society*, contributions that were “outlined” as the economic and social phenomenon studied was defended through case studies and applied research.

In this context, their own contributions consist of proposing to improve the financial and non-financial information provided by SMEs towards sustainable development, social responsibility and digitalisation in the current global context.

According to the researcher, the improvement of the information provided by SMEs can be shaped using matrices and pyramids built so as to highlight the interdependent relationship between the companies' efforts to digitize their business, to meet the requirements of sustainable development, social responsibility and their external communication.

To this end, in order to improve the financial information provided by SMEs to end-users/stakeholders, firstly, a correspondence matrix is proposed, entitled “*A matrix of financial information provided by SMEs*”³⁰ to ensure “a correspondence” between the quantified financial information in financial accounting and the financial information related to sustainable development, social responsibility and of SME digitalization.

Secondly, in order to improve the financial information provided by SMEs, a matrix related to the SME's environmental footprint is put forward, leading to a better “visibility” of this information, in a “common” understanding by end-users/stakeholders, namely, the “*Environmental Footprint & Info_financiare SME Matrix*”³¹.

Shaping financial information using such a matrix, called the “*Environmental Footprint & Info_financiare SME Matrix*” will ensure their absolute visibility, beyond the actual activity/production process, through the supply chain and the identification of points ultimately leading to the identification of options for improving efforts to reduce the environmental footprint (an action that corresponds to sustainable development and social responsibility for an enterprise, regardless of its size)

As to non-financial information, scientific research has shown that it is not presented in a format that is easy for users to understand, but is often found, still in the shape of numbers, concentrated in tables, without having a “common” language interpretation, providing the “reader” with an overview of the work carried out by SMEs in a closed financial year.

³⁰ Fig. no. 7.1 from Chapter 7, Sub-chapter 7.1. *Shaping the financial information provided by SMEs to end-users*

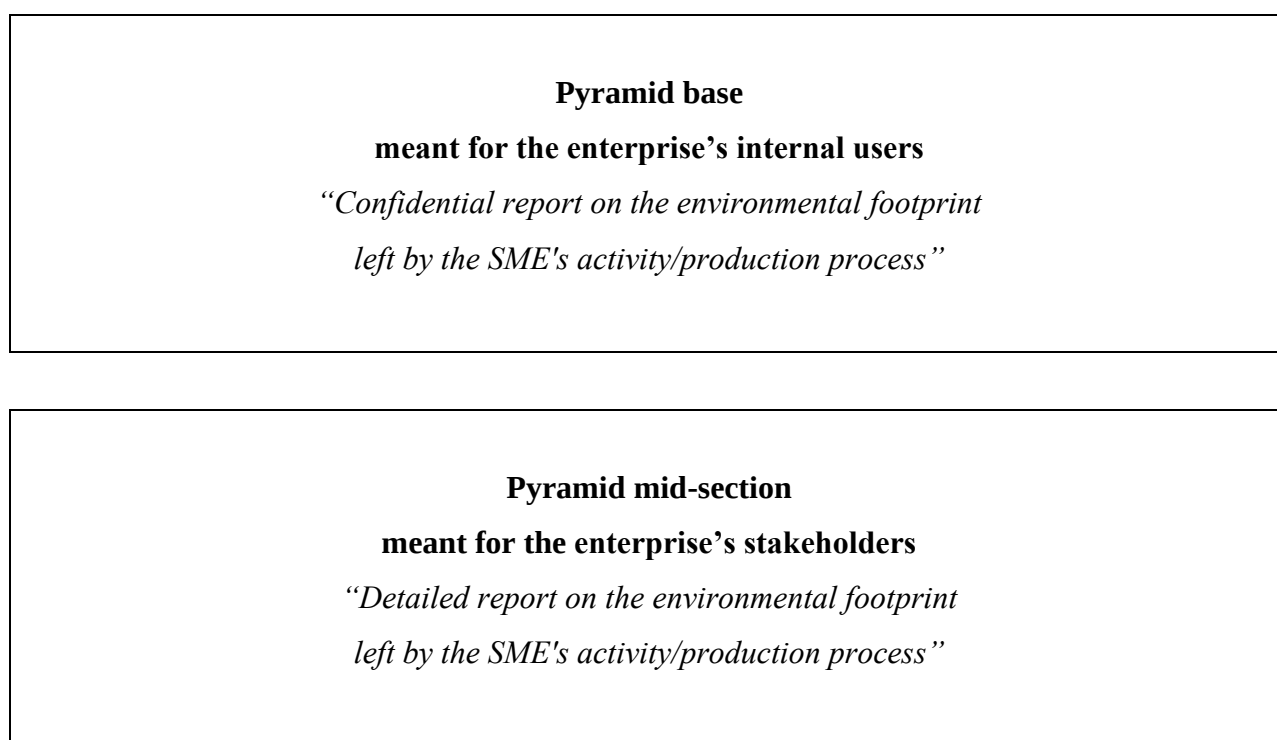
³¹ Fig. no. 7.2 from Chapter 7, Sub-chapter 7.1. *Shaping the financial information provided by SMEs to end-users*

The proposal to improve these sets of information was "identified" throughout the paper as a result of the case studies conducted and the results of the research based on the *Questionnaire*.

To this end, in order to improve the non-financial information provided by SMEs to end-users/stakeholders, a correspondence matrix is first proposed, called the “*Matrix of Non-Financial Information provided by SMEs*”³² which would ensure a “correspondence” between the detailed non-financial information based on quantified information in SMEs’ financial accounting and the non-financial information related to sustainable development, social responsibility and digitalization.

Secondly, in order to improve the non-financial information provided by SMEs, a pyramid related to the SME's environmental footprint is proposed, leading to a better "visibility" on this information, in a "common" understanding by end-users/stakeholders, that is the “*Environmental footprint & Info_Nefinanciare SME Pyramid*”³³.

The shaping of non-financial information using such a pyramid, called the “*Environmental Footprint & Info_nefinanciare SME Pyramid*” will ensure the detailing of information by using three types of reports, namely:

³² Fig. no. 7.3 from Chapter 7, Sub-chapter 7.2. Shaping the non-financial information provided by SMEs to end-users

³³ Fig. no. 7.4 from Chapter 7, Sub-chapter 7.2. Shaping the non-financial information provided by SMEs to end-users

Pyramid apex
meant for all those interested in the enterprise
*“A synthesis report on the environmental footprint
left by the SME's activity/production process”*

The need to improve the information provided by SMEs through their matrix and/or pyramid shaping must be linked to the interdependence between the external communication of this information to stakeholders/end-users, infrastructure and digital skills available to SMEs at any given time and the reactivity of local and central public authorities to the needs of SMEs according to the principles of the Small Business Act.³⁴

This interdependence relationship aims at being shaped, from the point of view of the researcher, with the help of a pyramid, namely the *“Pyramid of the trinomial relationship external communication-digitalization-reactiveness of the public administration”*³⁵ which is based on external communication, namely:

Pyramid base
“External Communication”

Pyramid mid-section
“The digitalization of the SMEs’ activities”

Pyramid apex
“The reactivity of the public administration”

The scientific approach has entailed certain limitations, but it can be continued, as there are future research prospects that will further this scientific approach and contribute to the establishment of the scientific database in the field of SMEs.

³⁴ A topic tackled and presented in Chapter 3 *“The reactivity of public administration to the needs of SMEs by applying the principles of the Small Business Act”* of the present paper;

³⁵ Fig. no. 7.5 from Chapter 7, Sub-chapter 7.3. *Shaping the trinomial relationship external communication-digitalization-reactiveness of the public administration*

The Perspectives and Limitations of Scientific Research

The topic researched was limited in terms of the information available for case studies and the availability of SMEs participating in the applied research, in terms of their representativeness at the sector level.

The efforts were materialized by collecting a sufficient number of *Questionnaires*, in which the answers were correctly/without error ticked by the respondents, so that the economic and social phenomenon subject to scientific research could be depicted.

Another type of limitation may be viewed in relation to the quality of the information/data subject to the researcher's interpretation, depending on the source of their information (public, on-site intervention, direct observation, formal and/or informal interview), but this limitation has an objective side to it, on which the researcher cannot intervene.

The complexity of the research topic may also be viewed as a “subjective” limitation, requiring knowledge from different fields, “connected” to the current needs of SMEs, in terms of the information provided by financial statements and their improvement in terms of digitalization, sustainable development and social responsibility.

Given the research topic, conducting an empirical research at the level of the eight development regions of Romania can be viewed as a future perspective, referencing the fields of activity³⁶ and positioning the results obtained in the total number of active SMEs at the time of the scientific research, as well as in the total number of SMEs that have benefited from guarantees issued by the state to finance the production and/or investment activity.

The research also highlighted the fact that a paradigm shift in the strategic development process of SMEs is necessary, to be generated by ensuring the comparability of data/information provided by SMEs, in a national, European and global context.

The generating factor of the paradigm shift is globalization, which raises the issue of comparing the accounting data of enterprises, regardless of their size (SMEs or large enterprises).

In this situation, the perspectives of future research are found by approaching globalization from an economic perspective and the influence of the phenomenon of globalization on the financial and non-financial data/information provided by SMEs.

³⁶*Fields of activity according to the CAEN Codes – The Classification of National Economic Activities (Clasificarea Activităților din Economia Națională) according to HG no.656/1997, and its subsequent changes*

Table of Contents of the Scientific Research

Introduction

Chapter 1

Information values of financial statements prepared by SMEs

- 1.1. Financial information provided by SME in financial statements
 - 1.1.1 Informative data regarding the net result of the financial year
 - 1.1.2 Informative data regarding outstanding payments
 - 1.1.3 Informative data regarding the number of SME employees
 - 1.1.4 Informative data regarding the SME's royalties, subsidies and receivables in the reporting period
 - 1.1.5 Informative data regarding the tickets granted
 - 1.1.6 Informative data regarding the expenses incurred by SMEs following research and development activities
 - 1.1.7 Informative data regarding the expenses incurred by SMEs following innovation activities
 - 1.1.8 Other financial information provided by SMEs
 - 1.1.9 Informative data regarding the expenses incurred by SMEs following collaborations
 - 1.1.10 Informative data regarding the assets in the public domain of the state
 - 1.1.11 Informative data regarding the assets in the private domain of the state
 - 1.1.12 Informative data regarding the SME's share capital
 - 1.1.13 Informative data regarding other operations
- 1.2. Non-financial information provided by SME in financial statements, principles and accounting policies
 - 1.2.1 The principle of continuity of SME activity
 - 1.2.2 The principle of permanence of methods applied by SMEs
 - 1.2.3 The precautionary principle applied by SMEs
 - 1.2.4 The principle of accrual accounting of SMEs
 - 1.2.5 The principle of intangibility of the SME activity
 - 1.2.6 The principle of separate valuation of assets and liabilities of SMEs
 - 1.2.7 The principle of non-compensation
 - 1.2.8 The principle of valuation at acquisition cost or production cost of SME assets
 - 1.2.9 The principle of the significance threshold
 - 1.2.10 Accounting policies, changes incurred
- 1.3. Conclusions of the presentation of the information provided by SMEs in the financial statements. Values and limitations of the analysis of information provided by SMEs
 - 1.3.1 Values and limitations of the analysis of financial information provided by SMEs
 - 1.3.2 Values and limitations of the analysis of non-financial information provided by SMEs

Chapter 2

The analysis of financial and non-financial information provided by the financial statements prepared by SMEs. A case study of the model presented by some enterprises in the civil construction sector

- 2.1. The analysis of financial and non-financial information for the fiscal year ending on 31.12.2015 – a case study
- 2.2. The analysis of financial and non-financial information for the fiscal year ending on 31.12.2016 – a case study
- 2.3. The analysis of financial and non-financial information for the fiscal year ending on 31.12.2017 – a case study
- 2.4. The analysis of financial and non-financial information for the fiscal year ending on 31.12.2018 – a case study
- 2.5. The analysis of financial and non-financial information for the fiscal year ending on 31.12.2019 – a case study
- 2.6. The analysis of financial and non-financial information for the fiscal year ending on 31.12.2020 – a case study
- 2.7. Restating financial and non-financial information for the 2014-2020 period based on the example of two SMEs in the civil construction sector
 - 2.7.1 Restating financial and non-financial information for the 2014-2020 period for the X enterprise
 - 2.7.2 Restating financial and non-financial information for the 2014-2020 period of the Y enterprise
 - 2.7.3 Similarities and differences between the two SMEs under analysis
 - 2.7.4 Conclusions on the restatement of financial and non-financial information for the 2014-2020 period

Chapter 3

The reactivity of public administration to the needs of SMEs by applying the principles of the Small Business Act

- 3.1. Analysing the principles of the Small Business Act, a strategic tool in the development of the SME sector
 - 3.1.1 Analysing principle no. 1 *“Creating an environment in which entrepreneurs and family businesses can thrive and where entrepreneurship is rewarded”*
 - 3.1.2 Analysing principle no. 2 *“Insuring honest entrepreneurs who have filed for bankruptcy so that they may quickly receive a second chance”*
 - 3.1.3 Analysing principle no. 3 *“First Think Small”*
 - 3.1.4 Analysing principle no. 4 *“Ensuring the reactivity of administrations to the needs of SMEs”*
 - 3.1.5 Analysing principle no. 5 *“State aid and public procurement for SMEs”*
 - 3.1.6 Analysing principle no. 6 *“Access to financing for SMEs”*
 - 3.1.7 Analysing principle no. 7 *“The single market for SMEs”*
 - 3.1.8 Analysing principle no. 8 *“Skills and innovation for SMEs”*
 - 3.1.9 Analysing principle no. 9 *“Transforming environmental challenges into opportunities for SMEs”*

- 3.1.10 Analysing principle no. 10 “*SMEs going international*”
- 3.1.11 Analysing principle no. 11 “*Digitalization of SMEs*”
- 3.2. Key indicators related to the implementation of the Small Business Act principles in Romania
 - 3.2.1 Key performance measurement indicators on the application of the Small Business Act principles
 - 3.2.2 A comparative analysis of Romania's key indicators on SMEs compared to the EU average

Chapter 4

The reactivity of the public administration to the financing needs of the SMEs, in the current context. A case study on facilitating access to financing through the issuance of state guarantees

- 4.1. The business environment and SMEs in a national and European context
- 4.2. Economic recovery of SMEs in the current context
- 4.3. Stimulating investments necessary for SME development. A case study on facilitating access to financing by issuing state guarantees
 - 4.3.1 The distribution of the portfolio of guarantees granted to SMEs according to development regions in the 2017-2020 period
 - 4.3.2 The distribution of the portfolio of guarantees to SMEs in relation to the GDP of the development region
 - 4.3.3 The distribution of the portfolio of guarantees granted to SMEs according to the field of activity in the 2017-2020 period
- 4.4 Conclusions on the reactivity of the public administration to the SMEs financing needs, in the current context

Chapter 5

The cost-benefit analysis related to SME projects for investments in tangible fixed assets with non-reimbursable financing. A case study on the SME model

- 5.1. The cost-benefit analysis of a project pertaining to an investment in tangible fixed assets with non-reimbursable financing on the model of a hypothetical SME
- 5.2. The financial analysis of the investment project
- 5.3. The sensitivity analysis of the investment project
- 5.4. Values and limitations of the cost-benefit analysis coming from external non-reimbursable funds & reimbursable funds aiming at SME development

Chapter 6

Research on the role of the information provided by SMEs, the reactivity of the public administration to their needs, in the context of the digitalization of the Romanian economy and society

- 6.1. The hypotheses of empirical research
- 6.2. Research methodology

- 6.3. Empirical research – results, analysis and their interpretation
- 6.4. Restating the empirical research results. Conclusions of the research based on the Questionnaire
- 6.5. The profile of SMEs participating in scientific research in terms of the external communication of information to stakeholders, in the context of the digitalization of the Romanian economy and society

Chapter 7

Shaping the information provided by SMEs, in the context of the digitalization of the Romanian economy and society

- 7.1. Shaping the financial information provided by SMEs to end-users
- 7.2. Shaping the non-financial information provided by SMEs to end-users
- 7.3. Shaping the trinomial relationship external communication-digitalization-reactiveness of the public administration

Chapter 8

Conclusions and personal input. The limitations and perspectives of scientific research

- 8.1. Conclusions and personal input
 - 8.1.1 Conclusions of the scientific research
 - 8.1.2 Personal input
- 8.2. The limitations and perspectives of scientific research
- 8.3. The dissemination of the results of the scientific research

List of abbreviations, figures and tables

References

Annexes

The Dissemination of the Results of the Scientific Research

The general and specific objectives established for the realization of the scientific research bearing the title: *“The Informational Values of the Financial Statements Developed by SMEs. External Communication, the Reactiveness of the Public Administration to the Needs of SMEs in the Context of the Digitalization of Romania’s Economy and Society”* were met by researching working hypotheses in order to validate or invalidate the former.

The results of the scientific approach highlight the innovative nature of the external communication of information provided by SMEs through financial statements, in order to “ensure” the need to inform end-users/stakeholders, in the context of the digitalization of the economy and society, in general.

The particularity of the paper consists in that it addresses the issue in the context of the reactivity of the public administration to the needs of SMEs, that is, applying the principles of the Small Business Act and quantifying and rendering transparent the efforts made by SMEs towards sustainable development and social responsibility.

The capitalization on the already mentioned results led to the achievement of the targets proposed by this approach, in the following manner:

- Compiling and publicly presenting the doctoral dissertation on the topic *“The Informational Values of the Financial Statements Developed by SMEs. External Communication, the Reactiveness of the Public Administration to the Needs of SMEs in the Context of the Digitalization of Romania’s Economy and Society”*, as well as presenting the three papers prepared while part of the doctoral school;

- publishing 4 (four) scientific articles in B + and BDI - indexed journals, taking part in 8 (eight) national and international conferences whose volumes are also ISI Web - indexed ; taking part in numerous activities related to the field of scientific research, such as conferences, summer schools, workshops, acting as evaluator in several training programs and exams for certifying professional skills, being a member of project teams, seminars organized by CECCAR, as can be seen in the following:

Published scientific articles

1. Gabriela ANGHEL (née CONSTANTIN), **Cristina-Elena POENARU (née FLOREA)**, Mihaela Raluca MIRCEA (née BOHARU), “Conceptual boundaries between subjectivity, creativity and a reliable image of financial statements”, currently being published in Volume 6, No. 2/2021 of the Contemporary Economic Review, http://www.revec.ro/images/images_site/articole/article_71268aac61c0e0e6dfa7409c1d695498.pdf

2. **Cristina-Elena POENARU (née FLOREA)**, Gabriela ANGHEL (née CONSTANTIN) “Information technology”, the international conference called “Contemporary Challenges for Society in the Context of the Recent Economic and Social Changes”, 3rd Edition, June 20-22, 2019, Târgoviște, currently being published in the Annals of the Academy of Romanian Scientists, Economy, Law and Sociology Sciences Series, Vol. 6, Nr. 1, 2020 pg. 29-36, <http://aos.ro/editura/analeleaosr/annals-on-economy>

3. Gabriela ANGHEL (née CONSTANTIN), **Cristina-Elena POENARU (née FLOREA)** “Revitalize the economy by reorganizing and merging companies” the international conference called “Contemporary Challenges for Society in the Context of the Recent Economic and Social Changes”, 3rd Edition, June 20-22, 2019, Târgoviște, currently being published in the Annals of the Academy of Romanian Scientists, Economy, Law and Sociology Sciences Series, Vol. 6, Nr. 1, 2020, pg. 37-46, <http://aos.ro/editura/analeleaosr/annals-on-economy>

4. Mihaela Raluca MIRCEA (née BOHARU), Cristina-Elena POENARU (née FLOREA) “The role of professional accounting reasoning in ensuring standards of preparation and certification of financial statements”, currently being published in the Revue of Financial Studies (Revista de studii financiare), no. 11, <https://revista.isfin.ro/>;

Participation in conferences

1. **Cristina-Elena POENARU (née FLOREA)**, Gabriela ANGHEL (née CONSTANTIN) “Information technology” the international conference called “Contemporary Challenges for the Society in the Context of the Recent Economic and Social Changes”, 3rd Edition, June 20-22, 2019, Târgoviște;

2. Gabriela ANGHEL (née CONSTANTIN), **Cristina-Elena POENARU (née FLOREA)** “Revitalize the economy by reorganizing and merging companies” the international conference called “Contemporary Challenges for the Society in the Context of the Recent Economic and Social Changes”, 3rd Edition, June 20-22, 2019, Târgoviște;

3. Mihaela Raluca MIRCEA (née BOHARU), **Cristina-Elena POENARU (née FLOREA)** “The role of professional accounting reasoning in ensuring standards of preparation and certification of financial statements”, the European Financial Services Conference - ECFS 2021 “The challenges of the new decade in the financial services sector”, 5th Edition, on March 11, 2021, online;

4. Gabriela ANGHEL (née CONSTANTIN), **Cristina-Elena POENARU (née FLOREA)**, Mihaela Raluca MIRCEA (née BOHARU), “Conceptual boundaries between subjectivity, creativity and a reliable image of financial statements”, the international scientific conference called “Accounting and finance – the universal languages of business”, 5th Edition, on March 16, 2021, online;

5. **Cristina-Elena POENARU (née FLOREA)** “Financial statements based on information technology” the international conference called "History, Culture, Citizenship in the European Union", Pitești, 13th Edition, on May 21, 2021, online;

6. **Cristina-Elena POENARU (née FLOREA)**, Gabriela ANGHEL (née CONSTANTIN), University Prof., Mr. Ion CUCUI, PhD, “The use of information technology in financial statements by small and medium enterprises”, the Spring conference of AOSR, the Economic, Legal and Sociological Sciences department, on Friday, June 11, 2021, online;

7. Gabriela ANGHEL (née CONSTANTIN), **Cristina-Elena POENARU (née FLOREA)** University Prof., Mr. Ion CUCUI, PhD, “Acquisition versus interest pooling and the impact on profitability in the case of mergers”, the Spring conference of AOSR, the Economic, Legal and Sociological Sciences department, on Friday, June 11, 2021, online;

8. **Cristina-Elena POENARU (née FLOREA)**, Gabriela ANGHEL (née CONSTANTIN) “The informational values of the financial statements prepared by small and medium enterprises”, 4th International Conference on Contemporary Challenges for Society in the Context of the Recent Economic and Social Changes, on Friday, July 23-24, 2021, online.

Participation in other activities

1. I have participated and continue to participate in the theoretical and practical training of students at the Valahia University of Târgoviște, Faculty of Economics, according to the partnership agreement no. 96/06.03.2020, valid for 3 years, between 2020 and 2023;

2. Taking part, as expert accountant, active member, and vice-president of the Body of Expert Accountants and Certified Accountants in Romania in the:

- National CECCAR Conference on March 30, 2019, in Brașov;
- National CECCAR Conference on April 4, 2020, online;
- National CECCAR Conference on April 8, 2021, online.

3. Taking part in 2018, as expert evaluator, in the Project “*In Genius Start-up Xpress! Sustainable entrepreneurship program in the South-Muntenia region*”, project initiated by the Valahia University of Târgoviște, in which the employer is a partner, financed by POCU, the POCU Component/82/3/7/*Increasing employment* by supporting non-agricultural enterprises from the urban area, *Priority Axis - Jobs for all, Operation - Increasing employment by supporting non-agricultural enterprises in the urban area*;

4. Taking part in the 4th conference called “*Rencontres internationales francophones conférence mensuelle en ligne, Développement économique de l’Afrique: Enjeux, positionnements et stratégies*”, organized by the Institut CEDIMES in collaboration with Université Laval (Québec), April 6, 2021 and Multilatéralisme on April 30, 2021;

5. Taking part in the seminars organized by CECCAR, Dâmbovița branch, on different topics (fiscality, legislation etc.), 2018-2021;

6. Taking part in the “IAASB / IFAC Quality Management Webinar Series: Bringing it all Together: Exploring all the Components of a Quality Management System” on June 24, July 29, August 5 and 18, online via Zoom.